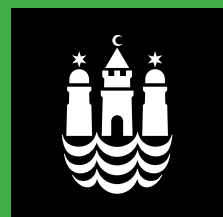

KØBENHAVNS KOMMUNE REGNSKAB 2011 ÅRSRAPPORT

.....

KØBENHAVNS KOMMUNE
REGNSKAB 2011
ÅRSRAPPORT

Redaktion
Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
www.kk.dk

April 2012

Design
ØKF Kommunikation

INDHOLD

- 4** FORORD

- 6** PRÆSENTATION AF REGNSKABSRESULTATET
- 8** STRUKTURELLE NØGLETAL FOR KØBENHAVNS KOMMUNE
- 9** HVOR KOM PENGENE FRA I 2011?
- 10** HVAD BLEV PENGENE BRUGT TIL I 2011?
- 11** DE ØKONOMISKE RAMMER
- 12** INDTÆGTER FRA SKATTER OG UDLIGNING
- 14** SERVICEOMRÅDER
- 16** ANLÆGSOMRÅDET
- 19** LEDIGE OG OVERFØRSELSUDGIFTER
- 22** FINANSIELLE INDTÆGTER OG UDGIFTER
- 24** ÅRETS RESULTAT
- 27** INITIATIVER TIL BEDRE ØKONOMISTYRING OG REGNSKABSVÆSEN
- 29** DE KOMMENDE ÅR

- 33** LEDELSESPÅTEGNING

- 34** KØBENHAVNS KOMMUNES REGNSKABSPRAKSIS
- 38** REGNSKAB
- 39** OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB
- 39** OMREGNINGSTABEL
- 40** BALANCE
- 41** FINANSIERINGSOVERSIGT
- 42** PENGESTRØMSOPGØRELSE
- 45** NOTER

OVERBORGMESTERENS FORORD

af Frank Jensen

Københavns Kommunes økonomi er trods krisen og vigende konjunkturer god. Kommunen overholder sine budgetter, og København bidrager dermed i væsentlig grad til at sikre en overholdelse af aftalen med regeringen om kommunernes forbrug.

Kommunens sunde økonomi er ikke kommet af sig selv. Den skyldes et vedholdende fokus på at gøre kommunens økonomistyring bedre år for år, og den bygger på hårde prioriteringer. Der arbejdes på at nedbringe enhedspriserne ved at løse opgaverne bedre og smartere, ligesom vi har igangsat en lang række anlægsprojekter, der har medvirket til at sætte gang i hjulene og skabe nye jobs. Vi bygger tusindvis af nye daginstitutionspladser, vi har besluttet totalrenoveringer af 16 københavnske folkeskoler, moderniseret botilbud for borgere med handicap og sindslidelser, og vi har igangsat initiativer på beskæftigelsesområdet for at nedbringe langtidsledighed og ledighed blandt akademikere.

København skal være en by man ønsker at arbejde, bo, opfostre sine børn og blive gammel i. Det er der heldigvis flere og flere der ønsker, og Københavns indbyggertal er steget med 9.508 borgere alene i løbet af 2011. Derfor har vi i 2011, ligesom i de foregående år, gennemført store investeringer i daginstitutioner, renovering af skoler, modernisering af plejehjem og botilbud for udsatte borgere samt meget andet. Det arbejde fortsætter vi i 2012, hvor der er sat over 5 mia. kr. af til anlægsprojekter i byen. Vi udbygger nye

byområder og forbedrer de eksisterende til gavn og glæde for borgerne og byens virksomheder.

At København skal være en attraktiv, levende og sikker by i vækst med plads til alle, forudsætter en stærk økonomi. Det har vi. København har overskud på driften, så der er råd til at investere i byens udvikling. Udgifterne på serviceområderne er i 2011 654 mio. kr. lavere end loftet i aftalen mellem kommunerne og regeringen. København bidrager derfor også i væsentlig grad til at sikre, at aftalen med regeringen overholdes.

Der er dog fortsat rum for forbedringer, eksempelvis ved at fastholde fokus på beskæftigelsesindsatser, der skal hjælpe de mange københavnere, der er ramt af arbejdsløshed på grund af krisen. Vi skal have ledigheden ned, og vi skal hjælpe de ledige til igen at blive selvforsørgende. Derfor øger vi i 2012 antallet af praktikpladser yderligere, ligesom vi fortsætter vores målrettede indsats med at nedbringe ledigheden blandt akademikerne, der udgør et stort potentiale for at bidrage til vækst og udvikling i København.

Kommunens trængselsproblemer er heller ikke løst, og der er behov for at finde nye løsninger. Derfor arbejder vi fortsat for at forbedre forholdene for cyklisterne og den offentlige transport. I budget 2012 har vi besluttet at afsætte 75 mio. kr. til en ny cykelpakke, der skal forbedre forholdene for byens mange cyklister ved bl.a. at etablere sikre krydsninger og en grøn cykelrute langs Amagerbanen. Yderligere indgik et flertal i

Borgerrepræsentationen i oktober 2011 en P-aftale, hvor der bl.a. blev afsat midler til etablering af 750 skråparkeringspladser på Østerbro, Vesterbro og Amager.

Vi fortsætter også den gode indsats med at skabe og opretholde en sikker by, hvor alle kan gå på gaderne i ro og fred fra vold, trusler og bandekriminalitet. Der er bl.a. afsat 3,9 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til at sikre, at exitprogrammet for unge, der ønsker at forlade kriminalitet kan fortsætte. Der er ligeledes afsat penge til at fortsætte driften af 18+ centret i Tingbjerg.

Med til trygheden hører også, at vi skal sikre byen mod kraftige skybrud som det København oplevede sidste sommer. Vi kan ikke forhindre regnen i at falde, men

vi kan på den korte bane opbygge et bedre beredskab, der kan medvirke til at mindske skaderne. Med budget 2012 satte vi derfor også gang i en række initiativer, der bl.a. omfatter udvidelse af pumpekapaciteten hos Københavns Brandvæsen. På den lange bane arbejder vi med at sikre en bedre vandafledning, så vi hurtigt kan få regnvandet væk.

Endeligt var København igen i år vært for mange spændende og store begivenheder. Vi lagde i 2011 gader til en af verdens største sportsbegivenheder, da VM i landevejs-cykling trak massevis af danskere og turister til hovedstaden. Det er positivt, for København skal også være en by, man ønsker at besøge.

PRÆSENTATION AF REGNSKABSRESULTATET

Kommunernes samlede økonomi i 2011 udviser et stort overskud, og hovedstaden er ingen undtagelse. Således viser Københavns Kommunes regnskab 2011 et overskud på den strukturelle driftsbalance på 6.295 kr. pr. indbygger svarende til en forbedring på 561 kr. pr. indbygger i forhold til regnskab 2010. Københavns Kommunes langfristede gæld er desuden faldet markant.

NØGLETAL FOR DRIFTEN

Kr. pr. indbygger – 2011-P/L	Regnskab 2010	Vedttaget Budget 2011	Regnskab 2011
Serviceudgifter	40.160	40.039	38.903
Overskud på den strukturelle driftsbalance*	5.734	4.834	6.295
Bruttoanlæg	4.480	7.520	5.153
Overførselsudgifter**	11.047	11.844	13.435

BALANCE

Aktiver (1.000 kr.)	Primo 2011	Ultimo 2011
Anlægsaktiver	44.094.393	45.116.220
Materielle anlægsaktiver	14.696.896	15.789.345
Immaterielle anlægsaktiver	37.221	36.557
Finansielle anlægsaktiver	29.360.276	29.290.319
Omsætningsaktiver	7.567.539	8.597.238
Aktiver i alt	51.661.932	53.713.458
Passiver (1.000 kr.)	Primo 2011	Ultimo 2011
Egenkapital	21.673.275	25.586.631
Hensatte forpligtigelser	21.614.759	20.796.188
Langfristede gældsforpligtigelser	4.646.724	3.125.984
Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita	55.834	17.520
Kortfristede gældsforpligtigelser	3.671.341	4.187.134
Passiver i alt	51.661.932	53.713.458

* Den strukturelle driftsbalance er udtryk for det ordinære driftsresultat korrigeret for bl.a. driften af ældreboliger, tjenestemandspensioner på forsyningsområdet samt ekstraordinære kvalitetsfondsmidler.

** Ændringen mellem vedtaget budget og korrigeret budget kan primært henføres til omlægning af refusionssatserne på overførselsområdet

FINANSIELLE NØGLETAL (løbende priser)

	Regnskab 2010	Regnskab 2011
Soliditetsgrad (pct.)	42,0	47,6
Personskat (pct.)	23,8	23,8
Grundskyldspromille	34,0	34,0
Samlede skatteindtægter (mio. kr.)	23.667	24.447
Langfristet gæld pr. l/l pr. indbygger	8.612	5.691

STRUKTURELLE NØGLETAL FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

København er en by i vækst. Befolkningen er fra 2010 til 2011 øget med 1,8 pct. mod 0,4 pct. på landsplan.

DEMOGRAFI

	København	Vækst - København (pct.)	Landsplan	Vækst - Landsplan (pct.)
Areal (km²)	88		43.097	
Befolkning pr. 1. januar 2012	549.050	1,8	5.580.516	0,4
Med dansk oprindelse	427.430		5.000.055	
Indvandrere	91.441		441.538	
Efterkommere af indvandrere	30.179		138.923	
Aldersfordeling pr. 1. januar 2012				
0-6 årige	48.332		451.306	
7-16 årige	44.237		677.779	
17-64 årige	399.415		3.483.347	
65+ årige	57.066		968.084	
Gennemsnitsalder	35,5		40,5	
Bruttoledighed ved udgangen af 2011 (pct.)	København	Landsplan		
Bruttoledighed (pct.)	7,8	6,0		
Til- og fraflytninger i kommunen	2010	2011		
Tilflytninger til København	39.725	40.940		
Fraflytninger fra København	37.149	36.587		
Nettotilflytning	2.576	4.353		

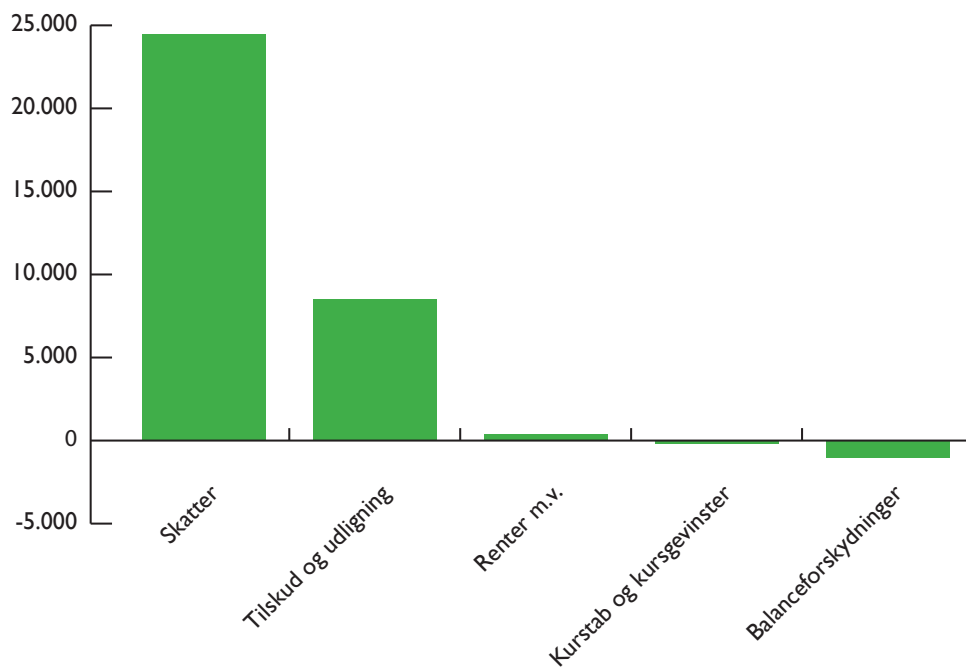

HVOR KOM PENGENE FRA I 2011?

Opgjort netto i mio. kr.	Indtægter
Skatter	24.447
Tilskud og udligning	8.493
Renter m.v.	405
Kurstab og kursgevinster	-56
Balanceforskydninger	-1.039*
I alt	32.251

* Balanceforskydningerne er lig årets resultat med omvendt fortegn. Årets resultat udgør således et overskud på 1.039 mio. kr.

HVOR KOM PENGENE FRA I 2011?

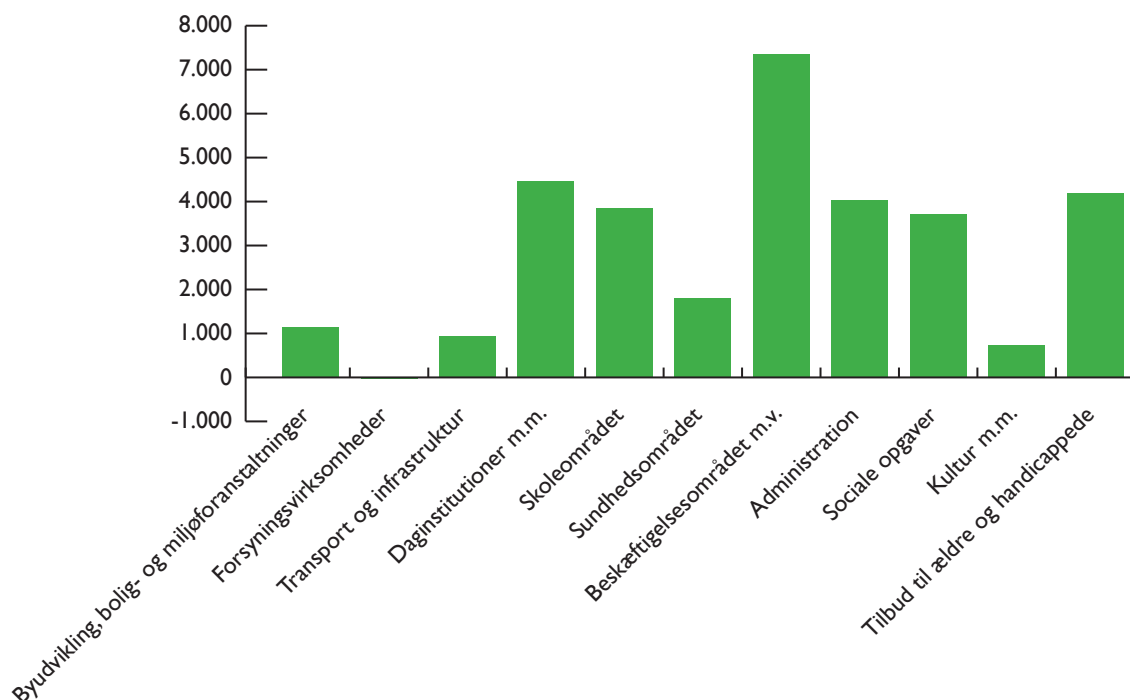

HVAD BLEV PENGENE BRUGT TIL I 2011?

Opgjort netto i mio. kr.	Udgifter
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.143
Forsyningsvirksomheder*	-21
Transport og infrastruktur	951
Daginstitutioner m.m.	4.474
Skoleområdet	3.856
Sundhedsområdet	1.809
Beskæftigelsesområdet m.v.	7.358
Administration	4.036
Sociale opgaver	3.725
Kultur m.m.	729
Tilbud til ældre og handicappede	4.192
I alt	32.251

* I 2011 har Københavns Kommunes indtægter vedr. forsyningsvirksomhed været højere end udgifterne. Forsyningsområdet er under princippet om at "hvile i sig selv", og skal således balancere over en årrække.

HVAD BLEV PENGENE BRUGT TIL I 2011?

UDGIFTER PR. BORGER 2008-2011

2011 p/l	Regnskab 2008	Regnskab 2009	Regnskab 2010	Regnskab 2011
Serviceudgifter	40.618	40.802	40.160	38.903
Bruttoanlæg	4.577	4.647	4.480	5.153
Overførselsudgifter	9.060	9.928	11.047	13.435

DE ØKONOMISKE RAMMER

Kommunerne var i 2011 underlagt stram statslig styring, der indebærer nulvækst i serviceudgifterne og økonomiske sanktioner ved brud på aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi. Samtidig øges udgiftsbehovet grundet voksende befolkning og en ledighed, der fortsat er opadgående. Derfor er det nødvendigt at effektivisere, og arbejde på at investere sig til lavere enhedspriser, eksempelvis ved at øge anlægsniveauet.

I aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes samlede økonomi i 2011 var der forudsat nulvækst i serviceudgifter. Således måtte kommunerne under ét ikke anvende flere midler på service til borgerne i 2011 end i 2010. Kommunerne har været underlagt en sanktionslovgivning, der bl.a. betyder, at et betinget bloktilskud på 3 mia. kr. ikke kommer til udbetaling, såfremt budgetterne samlet set overskred det aftalte loft. Samtidig medfører aftalen, at det betingede bloktilskud trækkes tilbage i det omfang kommunernes regnskaber overstiger budgetterne.

Underlagt disse stramme økonomiske rammer samt den økonomiske krise udfordres København af et stigende udgiftsbehov til de store serviceområder, hvilket bl.a. skyldes stigende ledighed og befolkningsvækst. Derfor har det været nødvendigt at effektivisere

og omprioritere i 2011 for at kunne holde serviceudgifterne i bero. Udgiftsniveauet i Københavns Kommune var således på 21.360 mio. kr. i 2011, svarende til et mindreforbrug på 654 mio. kr. i forhold til kommunens måltal for service på 22.014 mio. kr. København bidrager dermed til overholdelse af Økonomiaftalen.

Københavns Kommune har ligeledes bidraget til aftaleoverholdelse i 2011 ved at fastholde en indkomstskat på 23,8 pct.

De øgede indtægter har, grundet forudsætningen om nulvækst, ikke kunnet anvendes til service. I modsætning til serviceområderne var kommunernes anlægsudgifter dog ikke underlagt et udgiftsloft i 2011 i lighed med 2010. Derfor har Københavns Kommune kunnet øge anlægsaktiviteterne til et historisk højt niveau på 2,8 mia. kr., der ligger 0,4 mia. kr. højere end anlægsniveauet i 2010. Midlerne er blandt andet anvendt til energirigtig renovering af byens bygninger, modernisering af utidssvarende botilbud for handicappede og sindslidende samt udbygning og renovering af skoler og daginstitutioner. Der arbejdes målrettet på at investere kommunen til lavere enhedspriser på serviceområderne ved at bygge smartere og bedre, ligesom den øgede anlægsaktivitet hjælper til at sætte gang i arbejdsmarkedet og nedbringe ledigheden.

INDTÆGTER FRA SKATTER OG UDLIGNING

Københavns Kommunes indtægter fra skatter, tilskud og udligning var i 2011 32.943 mio. kr. Skatteindtægterne var på 24.447 mio. kr. og udgjorde dermed 74 pct. af kommunes samlede indtægter, mens indtægten fra tilskud og udligning var på 8.496 mio. kr.

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og de udgjorde i 2011 24.447 mio. kr. De vigtigste skatter er på indkomst, ejendomme og selskaber.

INDKOMSTSKAT

Københavns Kommune valgte i 2011 et selv-budgetteret udskrivningsgrundlag svarende til det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Udskrivningsprocenten blev i 2011 fastholdt på 23,8 pct., hvilket gav en indtægt fra den kommunale indkomstskat på i alt 19.310 mio. kr. Det svarer til 59 pct. af de samlede indtægter fra skatter, tilskud og udligning. Derudover modtager Københavns Kommune også skat fra indtægter optjent på forskerordningen, der ikke er omfattet af statsgarantien. Indtægten herfra beløb sig i 2011 til 104 mio. kr.

EJENDOMSSKAT

Indtægten fra ejendomsskat var på 4.302 mio. kr., hvilket gør det til den næststørste skattekilde. Ejendomsskat betales enten i form af grundskyld på afgiftspligtige grundværdier eller som dækningsafgift på offentlige ejendomme og på private forretningsejendomme. Grundskylden blev i 2011 fastholdt på 34 promille, og dækningsafgiften på 10 promille for private erhvervsjendomme, samt på 8,75 promille af forskelsværdien og 15 promille af grundværdien af offentlige ejendomme.

Fra 2012 reduceres dækningsafgiften for private erhvervsjendomme dog til 9,8 promille.

SELSKABSSKAT

Selskabsskatten var på 724 mio. kr. og udgør dermed 2 pct. af de samlede indtægter fra skatter, tilskud og udligning. Da den kommunale selskabsskat afregnes med 3 års forsinkelse, vedrører betalingen i 2011 derfor selskabs- og fondsskatter fra 2008, hvor den økonomiske og finansielle krise for alvor slog igennem. Indtægten fra selskabsskat forventes derfor at stige i de kommende år. I 2012 er selskabsskatten på 894 mio. kr.

TILSKUD OG UDLIGNING

Københavns Kommune modtog i 2011 i alt 8.496 mio. kr. i tilskud og udligning. Udligningen udgøres hovedsagelig af hovedstadsudligningen, der er finansieret af kommunerne i hovedstadsområdet. Den medførte en indtægt på 557 mio. kr. Tilskud omfatter blandt andet statstilskud og landsudligning, som henholdsvis ydes efter folketal og strukturelt underskud, der defineres som forskellen mellem udgiftsbehov som følge af kommunens befolkningssammensætning og udskrivningsgrundlaget. Det direkte statstilskud beløb sig til 2.060 mio. kr., mens statstilskuddet via landsudligningen beløb sig til 4.572 mio. kr. Øvrige indtægter fra tilskud og udligning, heriblandt indtægter fra beskæftigelsestilskud, udligning og tilskud vedrørende udlændinge samt kommunale bidrag til regionerne, udgjorde 1.307 mio. kr.

INDTÆGTER FRA SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING, MIA. KR.

	Mio.	Andel, pct.
Indkomstskat	19.310	58,6
Ejendomsskat	4.302	13,1
Selskabsskat	724	2,2
Øvrige skatter	111	0,3
Tilskud og udligning	8.496	25,8
I alt	32.943	100

SERVICEOMRÅDER

Københavns Kommune overholdt i 2011 regeringens loft over serviceudgifter.

Københavns Kommune overholder helt generelt aftalerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi. Det er også tilfældet i 2011, hvor regnskabet udviser et forbrug på 21,4 mia. kr. svarende til et mindreforbrug i forhold til kommunens serviceramme¹ på 654 mio. kr. og 487 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Mindreforbruget på serviceområderne har flere årsager. Dels styres serviceområderne i Københavns Kommune via måltal for hvert

af de store områder. Dels har forvaltningerne vist tilbageholdenhed, hvor særligt de decentrale institutioner har bidraget til mindreforbruget. Hvor de decentrale institutioner i 2010 udviste en negativ opsparing på 8 mio. kr., overfører de i 2011 en samlet opsparing på 102 mio. kr. Samlet overføres der 130,4 mio. kr. fra 2011 til 2012 i uforbrugte servicemidler.

Det samlede mindreforbrug på service er jævnt fordelt på de forskellige forvaltningsområder.

OVERSIGT OVER UFORBRUGTE OVERFØRTE DRIFTSBEVILLINGER 2011-2012, I.000 KR.

Økonomiudvalget	199
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.499
Børne- og Ungdomsudvalget	90.888
Teknik- og Miljøudvalget	-2.519
Kultur- og Fritidsudvalget	12.591
Socialudvalget	26.613
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.108
I alt	130.380

1) Serviceudgifter defineres her som udgifter til service eksklusiv aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet og inkl. refusion fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager.

SERVICEUDGIFTER FORVALTNINGSOPDELT

mio. kr.	Regnskab 2010	Vedtaget budget 2011	Korrigeret budget 2011	Regnskab 2011	Afvigelse i forhold til korrigeret budget	Afvigelse i procent
Økonomi- forvaltningen	2.003	2.206	2.078	1.988	91	4,4 %
Sundheds- og Omsorgs- fovaltningen	4.455	4.472	4.342	4.273	69	1,6 %
Børne- og Ungdoms- fovaltningen	8.457	8.583	8.655	8.509	146	1,7 %
Teknik- og Miljø- forvalt-ningen	786	778	773	773	0	0,0 %
Kultur- og Fritids- forvaltningen	194	220	224	183	41	18,1 %
Social- forvaltningen	4.542	4.702	4.754	4.638	115	2,4 %
Beskæftigelses- og Integrations- forvaltningen	771	757	757	732	25	3,3 %
Revisionen, Borgerrådgiveren og Beredskab	267	264	265	264	1	0,5 %
I alt	21.475	21.983	21.847	21.360	487	2,2 %
Inkl. service- bufferpuljen			22.014	-	654	3,0 %

Kommunernes Landsforening har i starten af marts 2012 skønnet kommunernes samlede mindreforbrug i 2011. De foreløbige tal viser, at landets kommuner som helhed forventes at ligge ca. 5 mia. kr. under budgetterne og ca. 6 mia. kr. under det aftalte niveau for serviceudgifterne.

ANLÆGSOMRÅDET

I 2011 har kommunerne ikke været underlagt et udgiftsloft på anlægsområdet. Københavns Kommune har derfor kunnet øge anlægsniveauet til et historisk højt niveau på 2,8 mia. kr., som bl.a. er brugt til udbygning af daginstitutionskapaciteten og til at anlægge nye cykelstier, ligesom der er sat fokus på hvordan kommunen via smarte og bedre løsninger kan investere sig til lavere enhedspriser på serviceområderne. Således er der i 2011 både moderniseret utidssvarende botilbud på socialområdet og med aftalen om "KBH i vækst" er der afsat midler til at energirenovere vores bygningsmasse.

I 2011 havde Københavns Kommune et historisk højt anlægsniveau, hvor regnskabet udviser et forbrug på 2,8 mia. kr.

Overordnet set arbejdes der altså på at skabe fremdrift i kommunens anlægsaktiviteter. I 2011 har der været stor aktivitet på byggepladser i Københavns Kommune, både hvor kommunen selv bygger og hvor andre bygger i kommunen. Rådhuspladsen, hjertet af København, er præget af byggeaktivitet, da byggeriet af Metrocityringen fylder meget af pladsen samtidig med at Industriens Hus bliver ombygget og pladsen ved Vartov omlægges til et grønt byrum. Pladsen ved Vartov bliver færdig i 2012, mens byggeriet omkring Metrocityringen fortsætter indtil sommeren 2017.

I efteråret 2011 blev det første spadestik til Nordhavnsvej taget og byggeriet fortsætter indtil 2015, hvor vej og tunnel forventes at være færdige.

Københavns Kommune har i 2011 renoveret byens bygninger og opført nyanlæg i hele byen til gavn for byens borgere. Renoveringen af kommunens bygninger

sker energirigtigt, således at kommunens bygninger kan leve op til kommunens mål om at være CO2 neutral i 2025.

I 2011 er der desuden etableret 345 nye botilbudspladser til borgere med handicap og sindslidelser som erstatning for gamle utidssvarende boliger. Der er bl.a. moderniseret og etableret i alt 50 boliger på Grøndalsvænge i Vanløse til borgere med handicap

Yderligere er kommunens infrastruktur forbedret med etableringen af 7,2 km cykelsti og 0,6 km cykelbane til glæde for byens cyklister, samt etableret 341 skråparkeringspladser i byen.

Endelig er der bygget nye daginstitutioner og ombygget eksisterende daginstitutioner, som giver 1.214 nye pladser til 0-5-årige. Det er bl.a. sket ved den store udflytterinstitution på Kobbelvænget i Brønshøj, hvor 12 forskellige institutioner fra hele byen har udflytterbørnehave. Udflytterinstitutionen er etableret i den nedlagte Voldparkens skole.

Udbygningen på skoleområdet og på daginstitutioner fortsætter i de kommende år, så kapaciteten tilpasses det stigende børnetal.

De mange gennemførte anlægsprojekter er udtryk for et højt anlægsniveau, der sætter gang i væksten og skaber arbejdspladser. Bruttoanlægsniveauet i 2011 er således ca. 400 mio. kr. højere end i 2010.

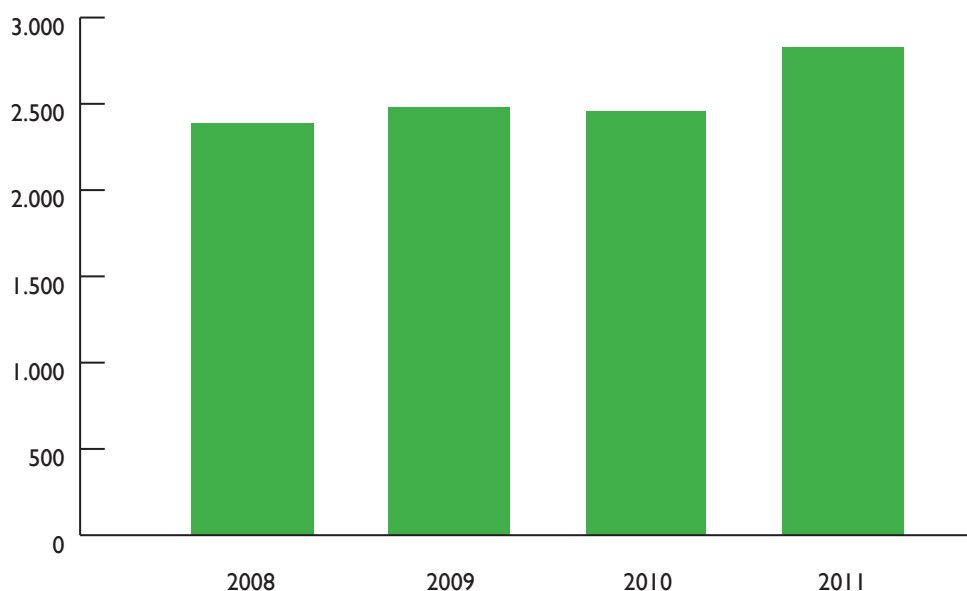
Det høje anlægsniveau skal bl.a. ses i lyset af, der i 2011 for alvor blev sat fokus på eksekvering i Københavns Kommune. Yderligere er arbejdet med Fast Track, som skal sikre tidlig koordinering i anlægssager fortsat i 2011. Projektet sikrer fremdrift i de mange anlægssager ved at sætte fokus på

forsinkelserne. Der arbejdes på at afdække hvilke typer af projekter, der er forsinket og hvad årsagerne er hertil. På den måde kan problemområderne identificeres bedre og der kan findes løsninger i de sager, som er gået i stå.

Det historisk høje anlægsniveau i 2011 er dog ikke alene udtryk for et øget anlægsniveau, men også for et mindreforbrug i forhold til vedtaget budget på 1.301 mio. kr. og 503 mio. kr. i forhold til korrigeret budget.

KØBENHAVNS KOMMUNES BRUTTOANLÆGSUDGIFTER I ÅRENE 2008-2011 I. MIO. KR. (2011-PRISER)

BRUTTOANLÆG 2011 FORDELT PÅ FORVALTNINGER

mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget på bruttoanlæg	Regnskab 2011	Differ-ence til vedtaget budget	Differ-ence til korrigeret budget
Økonomiforvaltningen	358	256	106	252	150
Sundheds- og Om-sorgsforvaltningen	85	85	59	26	25
Børne- og Ungdoms-forvaltningen	878	194	130	748	64
Teknik- og Miljøforvaltningen	1.347	1.220	1.131	216	89
Kultur- og Fritidsforvaltningen	1.283	1.524	1.375	-92	149
Socialforvaltningen	178	52	27	151	25
Beskæftigelses- og Inte-grationsforvaltningen	0	1	0	0	1
I alt	4.129	3.332	2.829	1.301	503

Den afsatte budgetramme i 2012 er ligeledes høj, og udgør 5,0 mia. kr. Derfor vil der skærpede fokus på eksekvering og Fast Track fortsætter i 2012 og frem. I Budgettet for 2012 er det således besluttet, at der med henblik på hurtigere eksekvering skal foretages analyser af de forskellige typer af faste anlægsprojekter, der findes i Københavns Kommune med henblik på at fastlægge et måltal for hver af disse. Yderligere blev det

besluttet, at myndighedsbehandlingen for byggesager skulle optimeres, således at lette sager maksimalt skal tage 1 uge og mere komplicerede sager maksimalt 4 uger, målt fra den dag ansøgningen indsendes. Endelig er det besluttet, at der til budgettet for 2013 skal foreligge implementeringsparate anlægsprojekter, som er godkendt af de relevante fagudvalg mhp. at sikre hurtigst mulig fremdrift for projekterne.

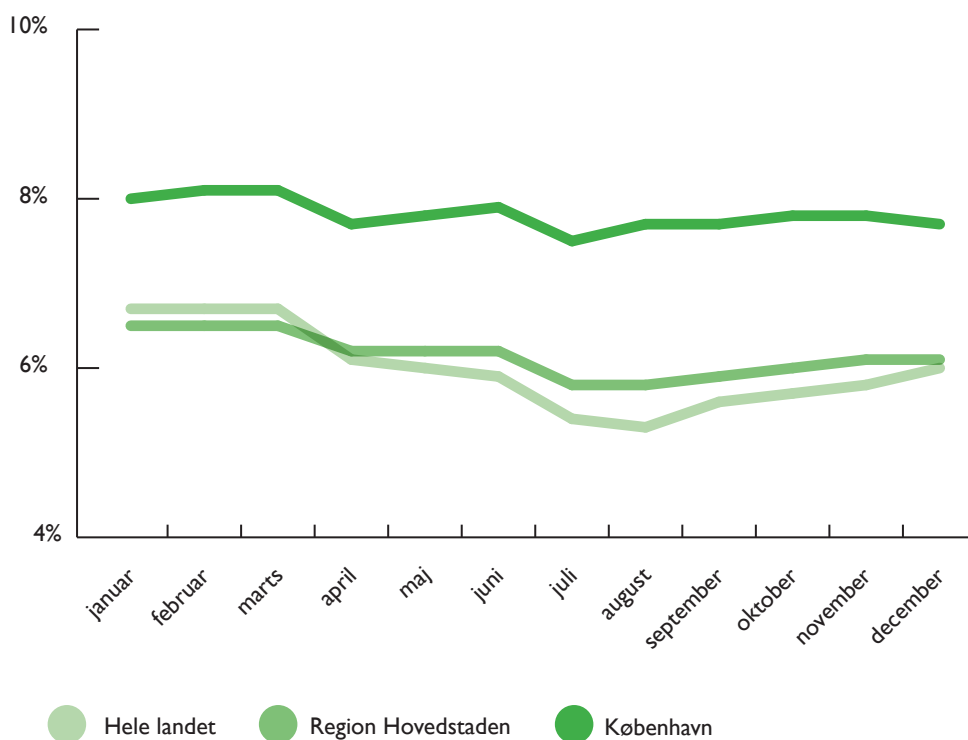
LEDIGE OG OVERFØR- SELSUDGIFTER

I den første halvdel af 2011 var der en svagt faldende ledighed i Københavns Kommune såvel som i resten af landet. Det blev efterfulgt af en svagt stigende ledighed i anden halvdel af 2011. Faldet og den efterfølgende stigning har dog været lidt mindre i København end resten af landet. Københavns Kommune har i 2011 og i 2012 stort fokus på at afbøde konsekvenserne af den økonomiske krise. Kommunen har vedtaget en krisepakke, og har øget antallet af praktikaftaler og løntilskudspladser markant.

Med en gennemsnitlig ledighed på 7,8 pct. i 2011 er der en overledighed i Københavns Kommune i forhold til både Region Hovedstaden og hele landet på hhv. 1,6 og 1,8 procentpoint.

Fra december 2010 til december 2011 er bruttoledigheden faldet med 1,7 pct. i Københavns Kommune. Bruttoledigheden omfatter de arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere og forsikrede ledige, herunder ledige i aktivering. I december 2011 var der 22.693 bruttoledige i København. Til sammenligning er ledigheden faldet med 2,7 pct. i hele landet og 2,1 pct. i Region Hovedstaden. Den faldende bruttoledighed skal dog tolkes med forsigtighed, idet Økonomisk Redegørelse pr. december 2011 forudsætter, at ledigheden i 2012 forsat vil være stigende.

BRUTTOLEDIGHED I PCT.AF ARBEJDSSTYRKEN 2011

Kilde: Danmarks Statistik

BESKÆFTIGELSESTILTAG I KØBENHAVNS KOMMUNE

Københavns Kommune har vedtaget en række beskæftigelsestiltag for at afbøde den økonomiske krises virkninger og få flere ledige københavnere i fast arbejde. I budgettet for 2011 blev der afsat i alt 91 mio. kr. i 2011 til en Krisepakke II på beskæftigelsesområdet, der rummer initiativer rettet mod at bringe ledige i beskæftigelse her og nu, og samtidig prioriterer uddannelse og opkvalificering af ledige københavnere, så de er rustet til tiden efter krisen og kan bidrage til den fremtidige vækst i København.

Københavns Kommune gør i disse år også en særlig indsats for unge ledige københavnere, hvor en særlig udfordring er mangel på praktikpladser. I 2010 vedtog Borgerrepræsentationen Københavns Ungejobpakke, der betød, at der i 2010 blev indgået 1.713 praktikaftaler. Det var 329 flere aftaler end niveauet i 2009. Den særlige indsats er videreført til 2011, hvor Københavns Kommune har indgået 1.741 praktikaftaler, hvilket er 350 flere aftaler end 2009.

Sammenlagt har kommunen i 2010-2011 indgået i alt 679 flere praktikaftaler end 2009, hvorved Ungejobpakkens mål om 500 praktikaftaler er realiseret. Også i 2012 vil der være fokus på praktikpladser, hvor Borgerrepræsentationen har besluttet, at der i løbet af året skal være indgået 1.496 praktikaftaler.

Udover fokus på praktikpladser, har Ungejobpakken også fokus på at øge antallet af løntilskudsstillinger, som er en af de mest effektive aktiveringsformer. Ved udgangen af 2011 var der oprettet 2.322 løntilskudspladser.

Yderligere igangsatte kommunen med aftalen om "KBH i vækst" en særlig indsats for unge akademikere i 2011. Indsatsen, der bl.a. omfatter korte kompetenceudviklingskurser for unge dimittender målrettet ansættelse i private

virksomheder fortsætter i 2012 med henblik på at nedbringe den høje arbejdsløshed blandt akademikere i hovedstaden.

OVERFØRSELSUDGIFTER

Kommunerne har ansvaret for forsørgelsesydelse til kommunens ledige, herunder bl.a. forsikrede ledige, kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere og førtidspensionister.

I november 2010 blev refusionsreglerne ændret på området, hvilket medførte generelt lavere refusion for de forskellige ydelser. I 2010 udgjorde refusionen 75 eller 65 pct. i aktive perioder og 50 eller 35 pct. i passive perioder. De nye regler medførte, at der fra 2011 og frem ydes 50 pct. refusion i perioder med løntilskud, virksomhedspraktik, ordinær uddannelse eller delvis genoptagelse af arbejde og 30 pct. i perioder med anden aktivering og i passive perioder.

De nye regler øgede i alt budgettet for kontanthjælp, a-dagpenge, sygedagpenge mv. i 2011 med 1,1 mia. kr. Dette blev dels finansieret af ekstra bloktilskud fra staten på 0,9 mia. kr.

I 2011 brugte Københavns Kommune ca. 5,9 mia. kr. på de største overførselsområder, hvilket var 25 mio. kr. mindre end budgetteret.

Der var flere personer på kontanthjælp end budgetteret i 2011, ligesom antallet af kontanthjælpsmodtagere i løntilskud var højere end forventet. Det betød, at der samlet blev brugt 21 mio. kr. mere end forventet. På dagpengeområdet var der et mindreforbrug på 34 mio. kr., idet en del af udgifterne vedrører 2010, hvor de tidligere refusionsregler stadig var gældende.

Kommunens udgifter til sygedagpenge var 11 mio. kr. lavere end budgetteret, bl.a. fordi der var færre personer på sygedagpenge end forventet. Regnskabsresultatet på førtidspensionsområdet udviser balance, men skal dog ses i lyset af, at budgettet i løbet af året er nedjusteret med knapt 50 mio. kr.

OVERFØRSELSUDGIFTER 2011

Mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
Kontanthjælp og revalidering	1.835	2.178	2.198	-21
A-dagpenge	911	1.641	1.607	34
Sygedagpenge	757	803	792	11
Førtidspension	1.354	1.306	1.305	0
I alt	4.858	5.928	5.903	25

FINANSIELLE INDTÆGTER OG UDGIFTER

Københavns Kommune har en god likviditet og samtidig en forholdsvis lille gæld pr. indbygger. I 2011 var afkastet på kommunens likvide aktiver, set i lyset af de store fald i aktiekurser og renteniveauet, tilfredsstillende. Renteudgifterne er samtidig faldet markant, efter at kommunen i 2010 omlagde gæld for 2,5 mia. kr. og i 2011 foretog afdrag på den langfristede gæld på 1,5 mia. kr. Gældsindfrielsen forventes også fremover at give kommunen en betydelig rentebesparelse.

LIKVIDE AKTIVER

Kommunens likvide aktiver består, foruden bankindestående og kontanter, af obligationer og af indskudsbeviser i den investeringsforening, som Københavns Kommune etablerede i 2007. Investeringsforeningen, hvor 6.308 mio. kr. svarende til 88 pct. af kommunes samlede likviditet er placeret, blev oprindeligt etableret for at forvalte midler fra salget af kommunens el-aktiviteter til DONG i 2006. Midlerne i investeringsforeningen er overvejende øremærket til store besluttede anlægsprojekter herunder Nordhavnsvejen.

Kommunens likvide aktiver steg i 2011 med 235 mio. kr. fra 6.916 mio. kr. ultimo 2010 til 7.151 mio. kr. ultimo 2011. Årsagerne til stigningen er bl.a. kommunens positive regnskabsresultat, herunder at de budgetterede anlægsinvesteringer i 2011 ikke er gennemført i det planlagte tempo.

Kommunen har desuden i løbet af 2011 øget sin beholdning af kortfristede realkreditobligationer med ca. 164 mio. kr. til 1.153 mio. kr. Beholdningen er øget på bekostning af bankindestående, og sker som led i en risikospredning ift. bankerne, og for at få et bedre afkast end de historisk lave renter på bankindestående giver.

Kommunen kan belåne obligationerne, hvilket bidrager til det likviditetsmæssige beredskab.

Kommunens reelle kasse, dvs. de likvide aktiver, der endnu ikke er disponeret til f.eks. anlægsprojekter, udgør ultimo 2011 650 mio. kr.

EKSTRAORDINÆRT AFDRAG PÅ DEN LANGFRISTEDE GÆLD

Kommunens langfristede gæld faldt med 1.521 mio. kr. i 2011, fra 4.643 mio. kr. til 3.126 mio. kr. ultimo 2011. Gældsafdraget var budgetteret til 202 mio. kr., men blev i forbindelse med aftalen om "KBH i Vækst" ekstraordinært øget med yderligere 1.263 mio. kr. for at udnytte en kursgevinst på et fastforrentet lån og nedbringe kommunens fremtidige renteudgifter. Det samlede afdrag i 2011 forventes fremadrettet at give kommunen en betydelig rentebesparelse, idet afdraget svarede til ca. 1/3-del af gælden, og der blev afdraget på de højst forrentede lån.

Den langfristede gæld udgør ultimo 2011 5.691 kr. pr. indbygger, hvilket er betydeligt under landsgennemsnittet, som anslås til at være på ca. 14.650 kr. pr. indbygger ultimo 2011.

FINANSIELLE INDTÆGTER

De realiserede finansindtægter er steget fra 374 mio. kr. i 2010 til 410 mio. kr. i 2011. Heraf udgør udbytte fra kommunens investeringsforening 195 mio. kr., mens renteindtægter på kommunens obligationsbeholdning udgør 69 mio. kr. Derudover blev der i 2011 modtaget udlodninger, hovedsageligt i forbindelse med likvidering af Prøvestensselskabet på 139 mio. kr.

Afkastet på de likvide aktiver (ekskl. beholdning af obligationer, hvor Københavns Energi eller kommunen selv er debitor) var i 2011 på 3,2 pct. I den ene ende af skalaen gav kommunens beholdning af kommunekredit- og realkreditobligationer 3,5 pct. og investeringsforeningen nominelt et afkast på 3,1 pct., medens bankindestående gav 0,7 pct.

FINANSIELLE UDGIFTER

De finansielle udgifter var i 2010 på 199 mio. kr. Heraf er 143 mio. kr. renteudgifter og 56 mio. kr. realiserede kurstab.

Renteudgifterne er faldet med 54 mio. kr. fra 2010 til 2011, og på baggrund af det ekstraordinært store gældafdrag i 2011 forventes udgifterne at falde yderligere i 2012. Desuden er renten på kommunens variabelt forrentede gæld ved udgangen af 2011 faldet til 1 pct. Den variabelt forrentede gæld udgør ca. 57 pct. af kommunens samlede langfristede gæld.

Nettokurstabet på 56 mio. kr. er hovedsageligt sammensat af en kursgevinst ved den ekstraordinære låneindfrielse i 2011 på 56 mio. kr. og et bogføringsteknisk kurstab, der opstår ved nedskrivningen af selskabsværdien i forbindelse med likvidering af Prøvestensselskabet på 121 mio. kr.

ÅRETS RESULTAT

Kommunens økonomiske stilling er fortsat meget sund, og det samlede resultat for 2011 blev et overskud på 1.039 mio. kr. I forhold til 2010 er resultatet forbedret med 537 mio. kr., hvilket primært skyldes stigende indtægter fra skatter, tilskud og udligning, mens drifts- og anlægsudgifter ikke steg så meget som budgetteret.

forsikrede ledige, der dog modsvares af faldende statsrefusion til området.

Skatteprovenuet er steget med 3,3 pct. i forhold til 2010. De samlede indtægter stiger dermed til 32.941 mio. kr., hvilket er 1.781 mio. kr. eller 5,7 pct. mere end året før.

DET SAMLEDE RESULTAT

Københavns Kommune har i det udgiftsbaserede regnskab for 2011 et samlet overskud på 1.039 mio. kr., hvilket er en forbedring i forhold til 2010, hvor der blev realiseret et overskud på 501 mio. kr. I forhold til det vedtagne budget, hvor der var budgetteret med et underskud på 1.239 mio. kr., er der sket en markant forbedring af bundlinjen.

Resultatet bærer i lighed med de senere år præg af forsinkelser i gennemførelsen af de anlægsprojekter Københavns Kommune står over for i 2012 og frem. Der forventes i 2012 et underskud på 2.161 mio. kr., hvilket afspejler mange allerede finansierede udskudte anlægsprojekter, der søges gennemført i 2012.

I det omkostningsbaserede regnskab, der i modsætning til det udgiftsbaserede regnskab bl.a. indeholder afskrivninger og hensættelser til tjenestemandspension, er der i 2011 et resultat på hele 3.630 mio. kr.

STIGENDE INDTÆGTER

En væsentlig årsag til forbedringen af resultatet sammenholdt med 2010 er, at indtægter fra tilskud og udligning er steget med 13,4 pct. (1.001 mio. kr.). Dette kan i høj grad henføres til en lovændring vedr. beskæftigelsesindsatsen, der medfører et stigende beskæftigelsestilskud vedr.

UDVIKLINGEN I SKATTE-FINANSIEREDE DRIFTSUDGIFTER

I 2011 steg de samlede nettodriftsudgifter (service- og overførselsudgifter) til 30.033 mio. kr., hvilket er 1.316 mio. kr. eller 4,6 pct. mere end i 2010. Årsagen til den samlede stigning er hovedsageligt en stigning i udgifter vedrørende sociale opgaver og beskæftigelse, hvilket i stor grad er en konsekvens af den nye statslige refusionsmodel for dagpenge, der nedsætter refusionen i enkeltsagen og delvist kompenserer med et forøget bloktilskud, jf. stigningen ovenfor. Dette medfører en stigning i overførselsudgifter pr. indbygger, mens serviceudgifterne pr. indbygger (2011-P/L) derimod falder fra 40.160 kr. til 38.903 kr. mellem 2010 og 2011. Dette ses også ved, at udgifterne på stort set alle andre områder stagnerer eller falder i forhold til 2010.

Det bemærkes, at der i 2011 i modsætning til 2010, på baggrund af bestemmelserne i Budget- og Regnskabssystemet for Kommuner, blev foretaget en omkontering af administrativ overhead fra Fællesudgifter og administration til sociale opgaver og beskæftigelse på 286 mio. kr. Dette medvirker til et stort fald i fællesudgifter og administration. Desuden bevirker en ændring af kontering af udgifterne til barselsvikariater, der i modsætning til tidligere udkonteres til de relevante konti, et fald i fællesudgifter og en stigning på de andre områder.

Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Regnskab 2010	Vedtaget budget 2011	Kor- rigeret budget 2011	Regnskab 2011
Skatter	23.667.410	24.427.643	24.481.655	24.447.383
Tilskud og udligning	7.492.290	7.695.629	8.481.162	8.493.360
Indtægter	31.159.700	32.123.272	32.962.817	32.940.743
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	950.415	945.094	969.237	929.610
Transport og infrastruktur	269.005	241.314	224.154	249.045
Undervisning og kultur	3.812.409	3.914.281	3.834.340	3.893.260
Sundhedsområdet	1.766.699	1.769.862	1.808.106	1.775.110
Sociale opgaver og beskæftigelse	17.432.884	18.168.671	19.254.612	19.242.483
Fællesudgifter og administration m.v.	4.485.921	4.741.956	4.579.053	3.943.026
Driftsudgifter	28.717.333	29.781.178	30.669.501	30.032.534
Driftsresultat før finansiering	2.442.367	2.342.094	2.293.316	2.908.209
Renteindtægter inkl. udbytte	373.950	265.199	399.499	409.616
Renteudgifter	-197.499	-196.596	-146.896	-143.462
Realiseret kursgevinst/tab, netto	1.736	0	62.617	-55.892
Afgift vedr. afståelse af energivirksomheder	-1.042.175	0	0	0
Finansielle poster, netto	-863.988	68.603	315.220	210.262
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	1.578.379	2.410.697	2.608.536	3.118.471
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	610.586	949.768	766.383	654.830
Transport og infrastruktur	551.613	923.986	748.398	723.350
Undervisning og kultur	662.314	689.459	789.588	701.646
Sundhedsområdet	28.807	26.345	57.993	37.344
Sociale opgaver og beskæftigelse	365.656	1.194.004	679.803	588.433
Fællesudgifter og administration m.v.	137.405	327.551	265.658	95.657
Bruttoanlægsudgifter	2.356.381	4.111.113	3.307.822	2.801.261
Samlede anlægsindtægter	652.522	478.809	671.846	561.053
Anlægsudgifter	1.703.859	3.632.304	2.635.976	2.240.208
Resultat af det skattefinansierede område	-125.479	-1.221.607	-27.440	878.264
Drift (indtægter - udgifter)	-34.373	91	-9.681	46.106
Anlæg (indtægter - udgifter)	-38.958	-17.715	-23.831	-24.803
Forsyning	-73.331	-17.624	-33.512	21.303
Resultat før ekstraordinære poster	-198.811	-1.239.231	-60.952	899.566
Ekstraordinære indtægter	700.000	0	138.250	139.007
RESULTAT I ALT	501.189	-1.239.231	77.298	1.038.573

Driftsresultatet før indregning af finansielle poster stiger herefter samlet set med 19,1 pct. til 2.908 mio. kr.

POSITIV UDVIKLING PÅ RENTESIDEN

På de finansielle poster, som omfatter renteindtægter og -udgifter samt realiserede kurstab, er resultatet i 2011 på 210 mio. kr., hvilket er en stigning på 1.074 mio. kr., der dog skyldes en engangseffekt pga. indregning af en afgift til staten i 2010. Af reelle ændringer er kommunens renteindtægter inkl. udlodning fra kommunens investeringsforening steget med 9,5 pct. til 410 mio. kr., mens renteudgifterne er faldet med 27,4 pct., hvilket er resultatet af kommunens gældsafdrag og generelt faldende renteniveau. Desuden blev der realiseret et kurstab vedr. salg af ejerandele i et selskab. Indtægter, driftsudgifter og renteudgifter indgår sammen i resultatet af ordinær driftsvirksomhed, som, set over en årrække, afspejler, hvor mange midler der kan anvendes til anlægsudgifter og gældsafdrag. Overskuddet er steget fra 1.578 mio. kr. i 2010 til 3.118 mio. kr. i 2011. Kommunens driftsoverskud ligger dermed på et tilfredsstillende niveau, der skaber råderum til fremadrettede investeringer i byens videre udvikling.

ANLÆGSOMRÅDET

Kommunens samlede bruttoanlægsudgifter eksklusivt det takstfinansierede område er i forhold til 2010 steget med 18,9 pct. fra 2.356 mio. kr. til 2.801 mio. kr., hvorimod der var blevet budgetteret med 4.111 mio. kr. Udgiftsniveauet er således både udtryk for, at kommunen har øget anlægsaktiviteterne, men samtidig, at mange planlagte og finansierede anlægsaktiviteter ikke blev gennemført i løbet af 2011, og derfor udskudt til 2012 eller senere.

FORSYNINGSVIRKSOMHED OG EKSTRAORDINÆRE POSTER

Forsyningsområdet, som over en årrække skal hvile i sig selv, påvirker det samlede resultat positivt med 21 mio. kr.

Kommunen kategoriserer engangsindtægter fra udlodninger i forbindelse med salg/afståelse af virksomheder som ekstraordinære indtægter. Indtægterne på 139 mio. kr. i 2011 kan hovedsageligt henføres til udlodning af selskabsværdien ifm. likvidering af Prøvestensselskabet. På grund af nedskrivningen af selskabsværdien af Prøvenstensselskabet modsvares disse dog til dels af et kurstab på 121 mio. kr., jf. forklaringen under finansielle poster.

INITIATIVER TIL BEDRE ØKONOMISTYRING OG REGNSKABSVÆSEN

Københavns Kommunes økonomi og økonomistyring har udviklet sig positivt over de senere år, men der er stadig områder, hvor økonomistyringen kan løftes. Kommunen har derfor i de seneste år arbejdet intenst med at forbedre økonomistyringen under overskriften ”Styr på Økonomien”. Et arbejde, som videreføres i 2012.

STYR PÅ ØKONOMIEN

Uagtet at kommunens økonomistyring er forbedret de seneste år, er der et stigende behov for at få skabt et stadigt bedre styringsgrundlag og et fokus på rettidige og valide data på økonomi- og HR-området. Borgerrepræsentationen besluttede derfor i forbindelse med budgetaftalerne for 2011 og 2012, at fortsætte arbejdet med forbedring af kommunens økonomistyring med hhv. ”Styr på Økonomien 3” og ”Styr på Økonomien 4”.

Hensigten med både ”Styr på Økonomien 3” og ”Styr på Økonomien 4” er primært at skabe den bedste administrative understøttelse af de kommunale kerneopgaver. Lederne skal have tilvejebragt den relevante information og løsninger, der giver dem forudsætninger for at udøve ledelse frem for at bruge tid på administration. Ligeledes skal kommunen blive stadig bedre til at eksekvere de politiske beslutninger, herunder at der fokuseres på handlekraft, præcision og hastighed i kommunens økonomistyring. Der er en kort omtale af nogle af initiativerne herunder:

STYR PÅ LØN OG REFUSIONER

Kommunens lønudgifter er med sine 15,6 mia. kr. den største post i kommunens budget. Der er derfor brug for en lønstyring, der både foretager en fremadrettet styring og en bagudrettet kontrol og opfølgning. På den baggrund er der igangsat følgende initiativer i 2011 og 2012:

- Sikre styr på løn gennem etablering af bedre data til de decentrale ledere bl.a. i ledelsesrapporterne i Bedre Ledelsesrum. Bedre Ledelsesrum er et projekt, der understøtter den enkelte leder og på sigt vil give lederen data på bl.a. økonomi- og HR-området.
- Etablering af et fælles, centralt refusionscenter pr. 1. januar 2012 med det formål at sikre en bedre styring af dagpengerefusioner samt at lette institutionsledelsen fra administrative opgaver. I forlængelse heraf er der implementeret en selvbetjeningsløsning til indberetning af sygdom og barsel.

”MIN LEDERSIDE”

I 2011 er der desuden arbejdet på udvikling af ”Min lederside”, der er en portal til institutionsledere, hvor de kan se status på egen overholdelse af måltal vedrørende økonomi, personale, faglige mål og brugertilfredshed. Portalen skal endvidere skabe overblik over kommende opgaver og give adgang til relevante ledelses- og administrationsværktøjer. ”Min lederside” er endnu ikke helt færdigudviklet, men det forventes, at alle institutionsledere har adgang til relevante data m.m. i løbet af 2012.

SELVBETJENINGSLØSNINGER PÅ ØKONOMI- OG PERSONALE-OMRÅDET

Der er i løbet af 2011 udviklet digitale selvbetjeningsløsninger på økonomiområdet til håndtering af finansposter og udbetalinger (f.eks. refundering af udlæg). Løsninger tages fuldt ud i brug primo 2012, og erstatter dermed diverse manuelle papirbaserede løsninger.

Der er ligeledes udviklet en selvbetjeningsløsning til indmelding af refusioner (barselsrefusion, dagpengerefusion m.m.). Løsningen er ibrugtaget pr. 1. januar 2012, og skal ses i sammenhæng med etableringen af et centralt refusionscenter i kommunen, jf. ovenfor.

IT – UNDERSTØTTELSE TIL EN MODERNE OG EFFEKTIV ØKONOMISTYRING

Kommunens fælles ledelsesinformations-system (Rubin) blev i 2011 beriget med enkeltposter. Det indebærer, at det nu er muligt at finde den enkelte transaktion i samme system, som indeholder de overordnede økonomiske tal, hvilket medfører, at det ikke længere er nødvendigt at hoppe mellem flere systemer i forbindelse med budgetopfølgningen.

Kommunens økonomisystem KØR kan i sin nuværende opsætning ikke håndtere alle kommunens styringsbehov. Med en opgradering til et nyt økonomisystem vil kommunen på sigt kunne håndtere kravene til økonomistyring. Der er i budget 2012 afsat 4 mio. kr. til foranalyse af et nyt økonomisystem i Københavns Kommune.

Det er desuden vanskeligt at styre større anlægsprojekter i kommunens økonomisystem KØR, og forvaltningernes indberetning til den fælles anlægsoversigt er administrativt tung. Der er derfor også afsat midler i 2012 og frem til udrulning af et projekt- og anlægsstyringssystem (KØPS) i Københavns Ejendomme til hele kommunen.

BEDRE BUDGETLÆGNING, BUDGETOPFØLGNING OG REGNSKABS-FØRING

For at sikre en mere effektiv og bedre økonomistyring aflagde kommunen i 2011 for første gang et halvårsregnskab samt nedbrydning af budgetter til institutionsniveau. I 2012 fortsættes arbejdet med at sikre bedre økonomistyring, idet der indføres krav om:

- At der skal foreligge et periodiseret budget for hver enkelt budgetansvarlig enhed og institution i kommunens økonomisystem.
- Udarbejdelse af kvartalsregnskaber med henblik på at sikre en mere korrekt periodisering samt sikre kvaliteten i økonomirapporteringen.

Derudover arbejdes der på en optimering af kommunens interne afregning med henblik på at effektivisere processen samt at sikre rettidig afregning, bedre afstemning og styrke økonomistyringen. Ligesom der også er påbegyndt et arbejde med at sikre bedre integration af selvejende institutioner i kommunens økonomi- og HR-systemer.

FÆLLES FORRETNINGSGANGE

Udarbejdelse af fælles forretningsgange er en løbende driftsopgave, og kommunen arbejder løbende med at identificere områder, hvor det vil være fornuftigt, at indføre fælles retningslinjer. Ligesom det undersøges, om allerede udarbejdede fælles forretningsgange kan optimeres, bl.a. som følge af digitalisering eller etablering af systemgenererede kontroller m.v.

I 2011 er der udarbejdet fælles tværgående forretningsgange for håndtering af debitorer, håndtering af kreditorer og ledelsestilsyn samt igangsat udarbejdelse af fælles forretningsgange vedrørende projektilskud og moms.

DET KOMMENDE ÅR

Det er positivt, at så mange vælger at bosætte sig i landets hovedstad. Det medfører dog også et øget pres på serviceområderne, som på grund af loftet over serviceudgifter ikke kan håndteres ved tilførsel af flere midler. Derfor skal der effektiviseres, omorganiseres og investeres i at nedbringe enhedspriserne, så Københavns Kommunes økonomi også i fremtiden vil være robust.

Københavns Kommunes økonomi er robust. For at økonomien fortsætter med at være stærk udarbejdes der en 2025-plan for kommunen, så beslutningerne kan baseres på et solidt overblik over kommunens økonomi. På den måde kan kommunen trods udfordringer med en voksende befolkning og stigende ledighed fortsat sikre, at der er økonomisk råderum i fremtiden.

Yderligere afdrager Københavns Kommune fortsat på gælden, og fokus fastholdes på løbende effektiviseringer og omstruktureringer, der kan medvirke til at nedbringe udgiftsniveauet ved målrettede investeringer i lavere enhedspriser. Det kommende år vil derfor også være præget af, at Økonomiudvalg i februar 2012 i regi af projektet Administrationsplanen besluttede at gennemføre en samling af opgaver på registrerings- og Løn og personaleområdet mhp. at sikre en mere effektiv opgaveløsning. Yderligere analyseres videre på organiseringen af kommunen indkøbsområde, ligesom der sker en afdækning af Facility Management området i kommunen.

DAGINSTITUTIONER OG SKOLER

København er en by i befolkningsvækst. Det er positivt og udfordrende på én gang. Flere borgere betyder flere skatteindtægter, men også et øget udgiftspres. Særligt

har det de sidste år været nødvendigt at afsætte midler til at øge kapaciteten af daginstitutionspladser til de mange yngre borgere. Dette arbejde fortsætter i 2012, hvor det med budgetaftalen blev besluttet at afsætte midler til 114 nye daginstitutioner svarende til 1.725 pladser, hvoraf 4 grupper er målrettet børn med sprogstimuleringsbehov.

Københavns Kommune vil i de kommende år også være præget af mange skolebyggerier. I 2011 blev der med "KBH i vækst" afsat 231 mio. kr. til totalrenovering af 6 skoler på Amager, Vesterbro, Østerbro, Valby og Vanløse. Det skal sikres, at de eksisterende skoler er tidssvarende. Med budget 2012 blev det yderligere besluttet at afsætte 180 mio. kr. til udbygning af Katrinedalskolen og Vigerslevs Allés Skole med et spor, mens der blev afsat 211 mio. kr. til at bygge en ny skole på Østerbro. Herudover omdannes 7 af byens skoler til profilskoler, der alle har tydelige faglige profiler inden for hvert deres område.

GRØN OG TILGÆNGELIG BY

Det kommende år vil også have fokus på en tydelig grøn profil. Københavns ambitionsniveau er højt, og byen skal være den første CO₂-neutrale hovedstad i 2025. Med budget 2011 blev der således afsat 130 mio. kr. til energirenovering af kommunens bygninger, hvilket er fulgt op af yderligere bevillinger med "KBH i vækst" samt budget 2012, hvor der blev afsat 10 mio. kr. til energirenovering, etablering af solceller og klimatilpasning af bl.a. Bavnehøj Friluftsbad, Østerbro Svømmehal og Sundby Idrætsanlæg.

Fokus vil i det kommende år også være på et styrket beredskab overfor skybrud, hvilket særligt har baggrund i 2011's kraftige skybrud, der medførte store

skader og omkostninger for byens borgere, virksomheder og kommunen. Derfor investeres der i 2012 i en række initiativer, der skal skabe øget sikkerhed og minimere skader og omkostningerne ved fremtidige skybrud. Samtidig arbejdes på et samarbejde mellem København og de øvrige kommuner i hovedstadsområdet om vandforsyning, ligesom der arbejdes for et samarbejde om kloak- og spildevandsområdet, hvori muligheden for en fusion af områdets selskaber søges afdækket.

Med til den grønne profil hører også København som en by med stærk kollektiv trafik og plads til cyklisterne. Derfor er der i budget 2012 afsat 75 mio. kr. i Cykelpakke V til at forbedre forholdene for hovedstadens cyklister. Midlerne anvendes bl.a. til forbedring af cykelstier og forhold i vejkryds, ligesom der etableres en grøn cykelrute ved Amagerbanen. Udover cykelpakken er der i budget 2012 afsat 2 mio. kr. i 2012 til 2015 til bedre snerydning og saltning af cykelstierne.

BESKÆFTIGELSESMÅLTILTAG OG REFORMER

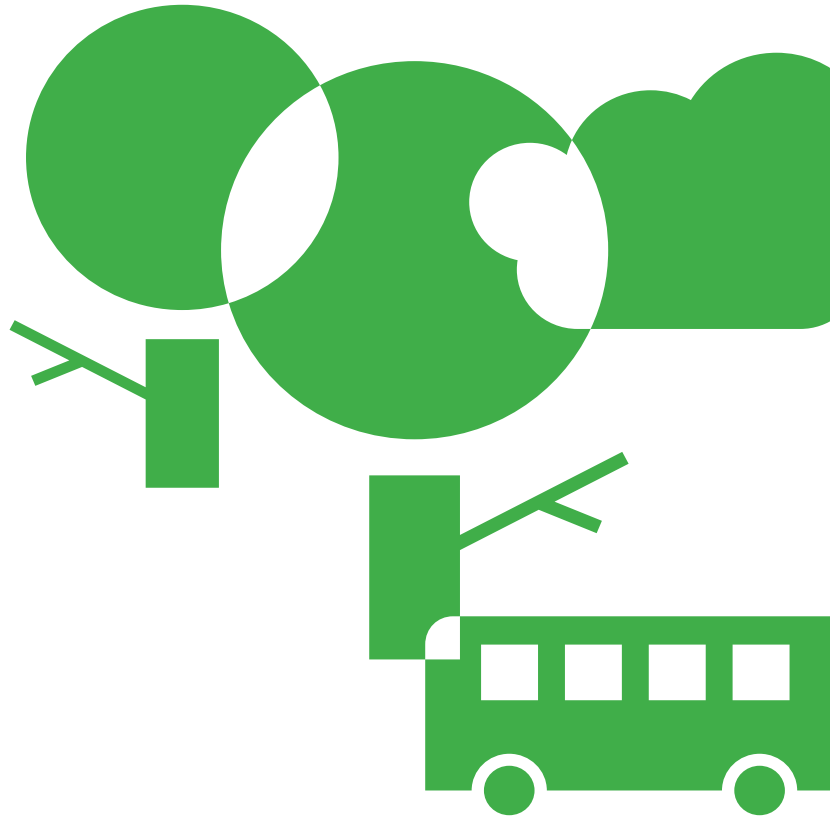
Ledigheden var i 2011 stigende, og for den Københavnske ledighed gælder det, at stigningen var højere end stigningen på landsplan. Således udgør Københavns ledighed ved udgangen af året 7,8 pct. mod 6,0 pct. på landsplan. Derfor er det vigtigt, at Københavns Kommune i 2012 fortsætter de mange initiativer på beskæftigelsesområdet, herunder indsatsen for at få de mange ledige akademikere i arbejde. Samtidig bliver der arbejdet med forslag til nye beskæftigelsesinitiativer, der i kombination med et fortsat højt anlægsniveau skal hjælpe til få de ledige i arbejde igen.

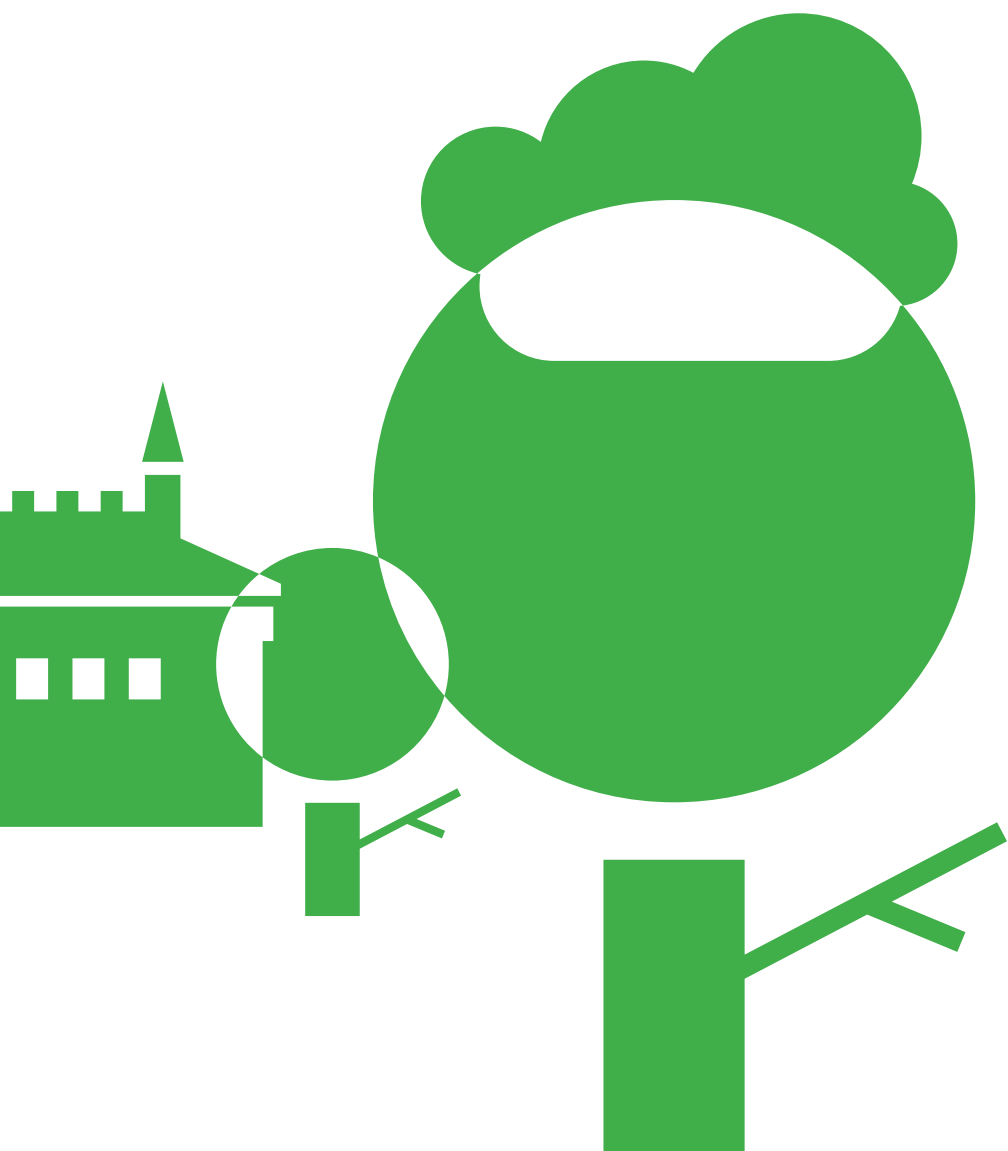
Regeringen har i februar 2012 lanceret en reform af fleksjob og førtidspensionsområdet, hvor fokus er på at færre unge skal på førtidspension, samt at personer med nedsat arbejdsevne i højere grad skal have mulighed for at udnytte

den arbejdsevne, de har. Baggrunden for reformen er at ca. 750.000 danskere i den arbejdsdygtige alder står uden for arbejdsmarkedet og regeringen ønsker med reformen at øge tilknytningen til arbejdsmarkedet for personer, der ellers ville have været på førtidspension. Desuden er antallet af, særligt unge, personer på førtidspension steget år for år, og regeringen ønsker med reformen at bremse den udvikling.

I Københavns Kommune er andelen af førtidspensionister lavere end landsgennemsnittet, ligesom kommunen generelt visiterer færre personer til ordningen end den gennemsnitlige kommune, da der er fokus på at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet for personerne i målgruppen. Når de forskellige udspil konkretiseres i egentlige lovforslag, vil kommunen have stor fokus på ændringerne.

De tidligere års stramme styring af kommunerne forventes ikke at blive lempet de kommende år. Derimod indeholder årets lovprogram for indeværende folketingsår oplæg til fortsat styring via udgiftsloft og sanktionslovgivning. Københavns Kommune vil derfor også fremadrettet have fokus på at overholde økonomiaftalernes rammer for udgifterne på serviceområdet via målrettet styring og nedbringelse af enhedspriserne ved hjælp af intelligente anlægsinvesteringer.

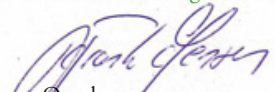

LEDELSESPÅTEGNING

Undertegnede erklærer hermed, at regnskab 2011 for Københavns Kommune er aflagt i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets budget- og regnskabs-system, at den anvendte regnskabspraksis anses for hensigtsmæssig, samt at regnskabet giver et retvisende billede af kommunens økonomi.

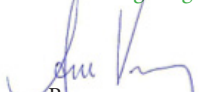
Den enkelte borgmester og direktør skriver under for den del af regnskabet, der vedrører deres udvalgsområde. Overborgmesteren og Økonomiforvaltningens administrerende direktør skriver under for Københavns Kommunes samlede regnskab.

Økonomiudvalget

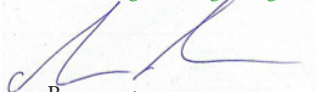
Overborgmester
Frank Jensen

Børne- og Ungdomsudvalget

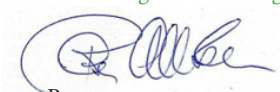
Borgmester
Anne Vang

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Borgmester
Anna Mee Allerslev

Kultur- og Fritidsudvalget

Borgmester
Pia Allerslev

Socialudvalget

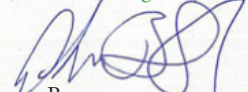
Borgmester
Mikkel Warming

Sundheds- og Omsorgsudvalget

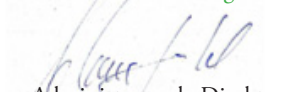
Borgmester
Ninna Thomsen

Teknik- og Miljøudvalget

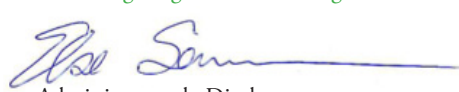
Borgmester
Ayfer Baykal

Økonomiforvaltningen

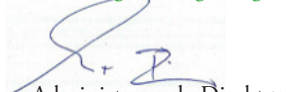
Administrerende Direktør
Claus Juhl

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Administrerende Direktør
Else Sommer

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

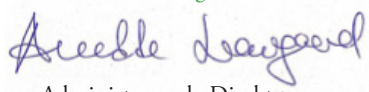
Administrerende Direktør
Morten Binder

Kultur- og Fritidsforvaltningen

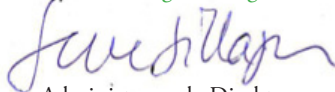
Administrerende Direktør
Carsten Haurum

Socialforvaltningen

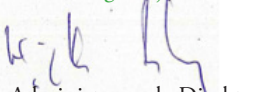
Administrerende Direktør
Anette Laigaard

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Administrerende Direktør
Lene Sillasen

Teknik- og Miljøforvaltningen

Administrerende Direktør
Hjalte Aaberg

KØBENHAVNS KOMMUNES REGNSKABSPRAKSIS

Københavns Kommune aflægger regnskab i henhold til gældende lovgivning og inden for retningslinjerne fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

UDGIFTSREGNSKABET

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle indtægter og udgifter samt forskydninger i de finansielle balanceposter. Samtlige udgifter finansieres af samtlige indtægter.

Generelt anvender Københavns Kommune transaktionstidspunktet som grundlag for registrering af indtægter og udgifter. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i indtjeningsåret. Forudsætningen er dog, at indtægten kan opgøres pålideligt. Ligeledes indregnes alle udgifter, der vedrører året, hvis udgifterne er faktureret eller på anden vis kan dokumenteres pålideligt.

I øvrigt følges Økonomi- og Indenrigsministeriets særlige regler for kontering og regnskabsaflæggelse.

VÆRDIPAPIRER OG KAPITALANDELE

Børsnoterede obligationer, investeringsbeviser og aktier måles til dagsværdi (kursværdi) på balancedagen. Ikke børsnoterede kapitalandele/værdipapirer måles til andel af indre værdi i henhold til senest godkendte årsrapport for pågældende selskab.

Værdiregulering af værdipapirer sker via egenkapitalen. Realiserede tab og gevinster opgøres som forskellen mellem salgssum og bogført værdi pr. seneste 1. januar og registreres via resultatopgørelsen.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris, dvs. til nominal værdi, og værdireguleres ikke i det udgiftsbaserede regnskab.

Afskrivninger foretages, når der er konstaterbare tab, dvs. beløbet er uerholdeligt. Desuden afskrives tilgodehavender, som med overvejende sandsynlighed er forældede.

Værdien af Københavns Kommunes langfristede tilgodehavende vedrørende tilbagekøbsrettigheder er opgjort ud fra summen af de aktuelle frikøbsbeløb for hver enkelt ejendom på balancedagen. Frikøbsbeløbet beregnes ved tilbage-diskontering med en realrente på 3 pct. p.a. af kommunens forventede provenu ved tilbagekøbet - opgjort som forskellen mellem den seneste offentlige ejendomsvurdering fratrukket det tinglyste tilbagekøbsbeløb.

FINANSIELLE GÆLDS- FORPLIGTELSE

Finansielle gældsposter indregnes til nominal restgæld.

EVENTUALRETTIGHEDER- OG FORPLIGTELSE

Eventualrettigheder- og forpligtelser, herunder afgivne garantier, indregnes ikke i balancen, men anføres i en oversigt over eventualrettigheder- og forpligtelser i årsregnskabet.

OMKOSTNINGSREGNSKABET

Københavns Kommune udarbejder frivilligt et omkostningsbaseret driftsregnskab som udover alle indtægter, udgifter samt balanceforskydninger også indeholder beregnede omkostninger, f.eks. bevægelser på de ikke-finansielle aktiver samt hensættelser.

GENERELT FOR ANLÆGSAKTIVER

Københavns Kommune indregner kun aktiver som indgår i den kommunale serviceproduktion og har en kostpris på over 100.000 kr.

Ved nybygning, tilbygning eller væsentlig modernisering aktiveres aktiver som enkeltvis er under den fastsatte aktiveringsgrænse på 100.000 kr. som samlede anskaffelser, hvis de enten er identiske eller har samme funktion/formål.

Ikke-operative aktiver aktiveres ikke, dette gælder f.eks.:

- Parker, strande mv.
- Veje og anden infrastruktur.
(Derimod aktiveres parkeringspladser, der alene er forudsat anvendt til parkeringsformål. Disse indgår ikke som en del af den egentlige kørebane, som eksempel ved kantstensparkering uden afmærkning, men er særskilt adskilt herfra og tjener alene et parkeringsformål, herunder afmærkede parkeringspladser på gadeplan, skråparkeringspladser på gadeplan, parkeringslommer, afgrænsede parkeringsarealer (parkeringspladser) og parkeringshuse og -kældre.
Desuden aktiveres tekniske installationer i tilknytning hertil, som fx parkeringsautomater o.l.)
- Kunstværker, historiske samlinger mv.

AFSKRIVNINGSGRUNDLAG MV.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Negative restværdier - hvilket f.eks. er udgifter til bortskaffelse/reetablering - skal kun registreres i anlægskartoteket som en note.

Med hensyn til kostpris er der nedenstående tilføjelse:

- Grunde og bygninger anskaffet før den 1. januar 1999 værdiansættes til seneste offentlige vurdering før januar 2004. Disse afskrives over den fulde afskrivningsperiode fra 1. januar 2004.

Der foretages ikke afskrivning på følgende aktiver:

- Aktiver under udførelse
- Grunde
- Grunde og bygninger bestemt til videresalg. Disse skal fremgå af en særskilt regnskabspost under omsætningsaktiver, når der foreligger en politisk beslutning om at de pågældende grunde og bygninger skal sælges og ikke længere indgår i den kommunale serviceproduktion.

FORBEDRING OG VEDLIGEHOLDELSE

Forbedringsudgifter sidestilles med anskaffelser, mens vedligeholdelsesudgifter anses som driftsudgifter. Forbedringsudgifter i form af renoveringer, tilbygninger og udvidelser registreres sammen med det oprindelige aktiv eller opføres særskilt i anlægskartoteket.

AFSKRIVNINGER

Der foretages lineære afskrivninger baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering af aktivernes forventede maksimale restlevetid:

- Administrationsbygninger, beboelses- ejendomme m.m. 50 år.
- Øvrige bygninger (skoler, daginst- itutioner m.m.) 30 år.
- Transmissions- og ledningsanlæg 75 - 100 år.
- Tekniske anlæg i øvrigt 20 - 50 år.
- Maskiner, specialudstyr, transport- midler, P-anlæg og P-pladser 15 år.
- Inventar, herunder computere, IT- og Av-udstyr 3 - 10 år.
- Investeringer til indretning i lejede lokaler samt installationer i disse skal afskrives over lejeaftalens varighedsperiode, dog max. 10 år.
- Forudbetalt leje / deposita klassificeres som et omsætningsaktiv, som der ikke afskrives på.
- Immaterielle aktiver maksimalt 10 år. Levetid fastsættes efter konkret vurdering af det enkelte aktiv.

I øvrigt anvendes de af Økonomi- og Indenrigsministeriet og KL udmeldte vejledende levetider for specifikke aktiver.

OP- OG NEDSKRIVNINGER

Opskrivninger foretages som udgangs-punkt ikke. Derimod foretages der nedskrivninger, når der indtræffer en objektiv konstaterbar hændelse, der resulterer i en varig forringelse i kvalitet, kapacitet eller fremtidig økonomisk nytte af aktivet.

FINANSIELT LEASEDE AKTIVER

Leasing af aktiver af finansielle årsager, hvor hovedstolen udgør mindst 100.000 kr., optages både som et anlægsaktiv og som en finansiell forpligtelse.

Indregning og måling sker efter de af Økonomi- og Indenrigsministeriet udmeldte retningslinier, herunder beregning af nutidsværdi for anlægget og kapitaliseret restforpligtelse.

VAREBEHOLDNINGER

Der sker registrering af varebeholdninger, når værdien overstiger 1 mio. kr. Herudover indregnes varebeholdninger, hvis der årligt sker væsentlige forskydninger i lagerstørrelsen, og lagerets værdi overstiger 100.000 kr.

GRUNDE OG BYGNINGER TIL VIDERESALG

Grunde og bygninger til videresalg indregnes til bogført værdi.

Eventuelle differencer mellem bogført værdi og realiseret salgspris indregnes som gevinst/tab under Økonomiforvaltningen i resultatopgørelsen.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris. Dog foretages der nedskrivning til nettorealiseringsværdien, hvis der er risiko for tab.

Nedskrivningen foretages med modpost på egenkapitalen ud fra en vurdering af de enkelte debitorforhold og/eller statistisk forventelige tab.

TJENESTEMANDSPENSIONS- FORPLIGTELSE

Kommunens nettoforpligtelse til tjenestemandspensioner er opgjort i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Kravet heri er, at der minimum hvert 5. år foretages en aktuarberegning. I den mellemliggende periode foretages der korrektioner af forpligtelser som følge af optjening af ret til pension (20,3 % af årets pensionsberettigede løn) og udbetaling af pension.

GÆLD VEDR. FERIEPENGE

Feriepengegælden optages i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner ikke i det omkostningsbaserede regnskab.

ØVRIGE HENSÆTTELSER

Øvrige forpligtelser over 100.000 kr. hensættes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er overvejende sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

ÆNDRINGER I ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Anvendt regnskabspraksis er ændret på følgende områder i forhold til regnskab 2010:

- Tilbagediskonteringsrenten vedrørende tilbagekøbsrettigheder er pr. 1. april 2011 sænket fra 4 pct. p.a. til 3 pct. p.a. på grund af generelt faldende renteniveau i samfundet.
- Der foretages fra 2011 og frem en omkontering af administrativ overhead på områder omfattet af omkostningsbaserede takster fra fællesudgifter og administration til fagområderne, hvilket er et krav i Budget- og regnskabssystemet
- På baggrund af ”Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af kommunale parkeringsindtægter” har kommunen revurderet indregningen af P-anlæg og P-pladser i det omkostningsbaserede regnskab. Idet der i bemærkninger til lovforslaget fremgår, at parkeringsanlæg fremgår af kommunernes anlægs-kartoteker, anskues disse ikke længere for at være infrastruktur, men aktiveres fra 2011 af i anlægskartoteket.

REGNSKAB

	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Regnskab 2010	Vedttaget budget 2011	Korrigeret budget 2011	Regnskab 2011
	Skatter	23.667.410	24.427.643	24.481.655	24.447.383
Note 5	Tilskud og udligning	7.492.290	7.695.629	8.481.162	8.493.360
Note 1	Indtægter	31.159.700	32.123.272	32.962.817	32.940.743
	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	950.415	945.094	969.237	929.610
	Transport og infrastruktur	269.005	241.314	224.154	249.045
	Undervisning og kultur	3.812.409	3.914.281	3.834.340	3.893.260
	Sundhedsområdet	1.766.699	1.769.862	1.808.106	1.775.110
	Sociale opgaver og beskæftigelse	17.432.884	18.168.671	19.254.612	19.242.483
	Fællesudgifter og administration m.v.	4.485.921	4.741.956	4.579.053	3.943.026
	Driftsudgifter	28.717.333	29.781.178	30.669.501	30.032.534
	Driftsresultat før finansiering	2.442.367	2.342.094	2.293.316	2.908.209
	Renteindtægter inkl. udbytte	373.950	265.199	399.499	409.616
	Renteudgifter	-197.499	-196.596	-146.896	-143.462
	Realiseret kursgevinst/tab, netto	1.736	0	62.617	-55.892
	Afgift vedr. afståelse af energivirksomheder	-1.042.175	0	0	0
	Finansielle poster, netto	-863.988	68.603	315.220	210.262
	Resultat af ordinær driftsvirksomhed	1.578.379	2.410.697	2.608.536	3.118.471
	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	610.586	949.768	766.383	654.830
	Transport og infrastruktur	551.613	923.986	748.398	723.350
	Undervisning og kultur	662.314	689.459	789.588	701.646
	Sundhedsområdet	28.807	26.345	57.993	37.344
	Sociale opgaver og beskæftigelse	365.656	1.194.004	679.803	588.433
	Fællesudgifter og administration m.v.	137.405	327.551	265.658	95.657
	Bruttoanlægsudgifter	2.356.381	4.111.113	3.307.822	2.801.261
	Samlede anlægsindtægter	652.522	478.809	671.846	561.053
	Anlægsudgifter	1.703.859	3.632.304	2.635.976	2.240.208
	Resultat af det skattefinansierede område	-125.479	-1.221.607	-27.440	878.264
	Drift (indtægter - udgifter)	-34.373	91	-9.681	46.106
	Anlæg (indtægter - udgifter)	-38.958	-17.715	-23.831	-24.803
Note 3	Forsyning	-73.331	-17.624	-33.512	21.303
	Resultat før ekstraordinære poster	-198.811	-1.239.231	-60.952	899.566
Note 4	Ekstraordinære indtægter	700.000	0	138.250	139.007
	RESULTAT I ALT	501.189	-1.239.231	77.298	1.038.573

OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB

Resultatopgørelse (1 000 kr.)	2010	2011	
Skatteindtægter	23.667.410	24.447.383	
Indtægter fra tilskud og udligning	7.492.290	8.493.360	Note 5
Samlede indtægter	31.159.700	32.940.743	Note 1
Byudvikling, bolig og miljø	979.590	1.022.494	
Transport og Infrastruktur	732.406	538.686	
Undervisning og Kultur	4.325.875	3.456.648	
Sundhedsområdet	1.802.321	1.802.617	
Sociale opgaver og beskæftigelse	17.735.853	19.712.594	
Fællesudgifter og administration	3.737.328	3.154.587	
Samlede primære omkostninger	29.313.372	29.687.626	
Resultat før finansielle poster	1.846.328	3.253.117	
Finansielle nettoindtægter	-863.988	210.262	Note 2
Resultat af de skattefinansierede område	982.341	3.463.379	
Forsyningsvirksomheder	-77.082	27.180	Note 3
Resultat før ekstraordinære poster	905.259	3.490.559	
Ekstraordinære indtægter - Salg af aktier og andelsbeviser m.v.	700.000	139.007	Note 4
ÅRETS RESULTAT	1.605.259	3.629.566	

OMREGNINGSTABEL

I 1 000 kr.	2011
Årets resultat fra det omkostningsbaserede regnskab	3.629.566
- aktiverede nettoanskaffelser	-2.557.497
+ af- og nedskrivninger	774.596
-/+ lagerforskydning	-557
+ omkostninger for fremtidige pensioner	220.022
- pensionsudgifter i 2011	-1.021.787
+ øvrige periodiserede omkostninger	-4.414
- leasingydelse	-1.422
+ beregnede leasingrenter	66
ÅRETS RESULTAT EFTER UDGIFTSREGNSKABET	1.038.573

BALANCE

	1.000 kr.	Primo 2011	Ultimo 2011
	Grunde	5.086.326	5.084.970
	Bygninger	7.870.826	8.523.575
	Tekniske anlæg	412.867	389.684
	Inventar	154.091	222.609
	Aktiver under opførelse	1.172.787	1.568.508
	Materielle anlægsaktiver	14.696.896	15.789.345
	Immaterielle anlægsaktiver	37.221	36.557
	Immaterielle anlægsaktiver	37.221	36.557
Note 6	Aktier og andelsbeviser m.v.	14.947.479	14.010.300
Note 7	Andre langfristede tilgodehavender	14.414.440	15.319.017
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-1.643	-38.998
	Finansielle anlægsaktiver	29.360.276	29.290.319
	Anlægsaktiver i alt	44.094.393	45.116.220
	Omsætningsaktiver: Varebeholdninger	23.154	23.399
	Omsætningsaktiver: Fysiske anlæg til salg	190.808	205.214
	Omsætningsaktiver: Tilgodehavender	385.662	1.165.435
Note 12	- herunder tilgodehavender hos staten	638.024	669.420
	- herunder kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-252.362	496.015
	Omsætningsaktiver: Værdipapirer (Pantebreve)	52.325	51.813
Note 8	Likvide beholdninger	6.915.589	7.151.377
	Omsætningsaktiver i alt	7.567.539	8.597.238
	AKTIVER I ALT	51.661.932	53.713.458
Note 9	Egenkapital	21.673.275	25.586.631
Note 10	Hensatte forpligtigelser	21.614.759	20.796.188
	Hensatte forpligtigelser	21.614.759	20.796.188
Note 11	Langfristet gæld	4.643.446	3.124.712
	Gæld vedr. finansielt leasede aktiviteter	3.278	1.272
	Langfristede gældsforpligtelser	4.646.724	3.125.984
	Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	55.834	17.520
	Kassekredit	0	0
Note 12	Kortfristet gæld til staten	698.587	1.200.510
	Skyldige feriepenge	172.018	174.533
	Kortfristet gæld i øvrigt	2.800.736	2.812.092
	Kortfristede gældsforpligtelser	3.671.341	4.187.134
	Gæld i alt	8.373.898	7.330.639
	PASSIVER I ALT	51.661.932	53.713.458

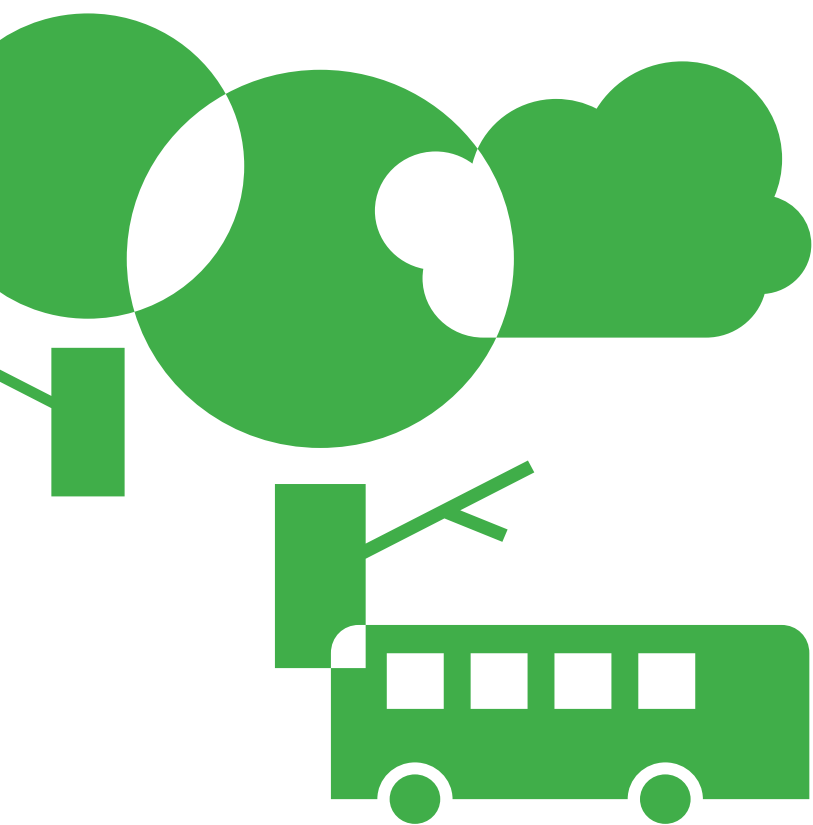
FINANSIERINGSOVERSIGT

I.000 kr.	2010	2011
Likvide beholdninger primo år	4.673.276	6.915.589
Årets resultat inkl. ekstraordinære poster	501.189	1.038.573
Lånoptagelse	2.608.448	0
Finansforskydninger		
Tilgodehavender staten	-421.417	-34.574
Kortfristede tilgodehavender	-48.245	-93.942
Langfristede tilgodehavender	698.753	928.644
Kortfristet gæld til staten	391.282	-87.202
Kortfristet gæld i øvrigt	1.129.100	36.519
Værdireguleringer af likvide aktiver	12.410	3.923
Andre reguleringer	-8.799	-44.363
Finansforskydninger	1.753.083	709.006
Afdrag på gæld	-2.620.407	-1.511.791
Likvide beholdninger ultimo	6.915.589	7.151.378

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	1.000 kr.	2011
	Resultat iflg. omkostningsbaseret regnskab	3.629.566
	Afskrivninger tilbageført	774.596
	Hensættelser tilbageført	220.022
	Betalte tjenestemandspensioner 2008	-1.021.787
Note 13	Periodiseringer, øvrige finansforskydninger m.m.	703.814
	Likviditet fra driften	4.306.211
	Køb af materielle anlægsaktiver	-2.660.501
	Salg af anlægsaktiver	103.004
	Køb af finansielle anlægsaktiver	0
	Forskydninger grunde og bygninger til videresalg	0
	Likviditet fra investeringsaktiviteter	-2.557.497
	Afdrag på lån	-1.512.926
	Optagelse af lån	0
	Likviditet fra finansiering	-1.512.926
	LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET	235.788
	Likviditet primo	6.915.589
	Likviditet ultimo	7.151.377
	LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET	235.788

NOTER

NOTE 1 – INDTÆGTER FRA SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING (1.000 KR.)

Skatter	Regnskab 2010	Regnskab 2011
Kommunal- og indkomstskat	18.205.218	19.309.743
Selskabsskat	1.327.758	724.200
Anden skat på lignet visse indkomster	117.724	110.949
Grundskyld	2.569.556	2.856.972
Anden skat på fast ejendom	1.447.155	1.445.519
Øvrige skatter og afgifter	0	0
Skatter i alt	23.667.410	24.447.383
Tilskud og udligning		
Udligning og generelle tilskud	6.395.388	6.877.224
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	368.016	366.576
Kommunale bidrag til regionerne - grundbidrag til sundhedsområdet	-692.724	-716.892
Sektorspecifikke udligningsordninger	0	0
Særlige tilskud	1.438.176	1.990.725
Refusion af købsmoms	-16.566	-24.273
Tilskud og udligning i alt	7.492.290	8.493.360
Skatter, tilskud og udligning i alt	31.159.700	32.940.743

NOTE 2 – RENTER INKL. KURSREGULERING

Renter inkl. kursregulering i 1000 kr.	2010	2011
Renteindtægter	373.950	409.616
Renteudgifter	-197.499	-143.462
Realiseret kurstab	-1.040.439	-55.892
Renter i alt	-863.988	210.262

NOTE 3 – FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

Området er omfattet af ”hvile i sig selv”-princippet, hvilket indebærer, at området over en årrække ikke må oppebære hverken overskud eller underskud.

NOTE 4 – EKSTRAORDINÆRE INDTÆGTER

I 2010 blev Udviklingselskabet Prøvestenen P/S samt tilhørende komplementarselskab likvideret, og kommunen modtog i denne forbindelse en udlodning på 139 mio. kr. Udlodning fra ejede virksomheder, der konteres på 7.32.21, defineres i Københavns Kommune som ekstraordinære indtægter, idet indtægterne har karakter af engangsbetalinger.

NOTE 5 – INDTÆGTER FRA TILSKUD OG UDLIGNING

Hovedårsagen til stigningen i indtægter fra tilskud og udligningen skyldes, at den daværende regering i november 2010 ændrede refusionsreglerne på overførselsudgifterne, hvilket medførte generelt lavere refusion for de forskellige ydelser. De nye regler øgede i alt udgifterne vedr. kontanthjælp, a-dagpenge, sygedagpenge mv. i 2011 med 1,1 mia. kr. Dette blev dels finansieret af ekstra bloktilskud fra staten på 0,9 mia. kr.

NOTE 6 – AKTIER OG ANDELSBEVISER

Kommunen har følgende væsentlige ejerandele i virksomheder, som hovedsageligt beskæftiger sig med forsynings- og transportopgaver.

	Specifikation af poster over 100 mio. kr. (1.000 kr.)	2010	2011
* Metroselskabets egenkapital er nedskrevet i 2011, hvilket vil fremgå af kommunens regnskab for 2012	* Metroselskabet I/S	4.706.670	4.569.681
	KE Varmeforsyning Holding P/S	4.253.163	3.744.262
	KE Forsyning Holding P/S	3.644.504	3.310.327
	Lynettefælleskabet I/S	1.065.736	1.217.851
	CTR I/S	1.002.668	1.060.177
	I/S Amagerforbrænding	618.198	568.742
	I/S Vestforbrænding	158.929	156.667
	Udviklingselskabet Prøvestenen P/S	118.342	Solgt
	Movia	0	0
	** Egenkapitalen i By & Havn er negativt påvirket af markedsværdiregulering af gælden samt den økonomiske krise på ejendomsmarkedet.	** Udviklingselskabet By & Havn I/S	-672.031
	Øvrige poster under 100 mio. kr.	51.300	55.901
	Poster i alt	14.947.479	14.010.300

NOTE 7 – ANDRE LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

Væsentlige langfristede tilgodehavender, 1000 kr.	2010	2011
Tilbagekøbsrettigheder	6.889.272	8.274.037
Deponeringer	5.807.767	4.775.318
Landsbyggefonden	_*	_*
Tilgodehavende vedr. Nordhavnsvej	466.667	466.667
Øvrige langfristede tilgodehavender	1.250.734	1.802.995
I ALT	14.414.440	15.319.017

* Den nominelle værdi af indskuddet beløber sig til 1.291.384.481 kr.

Værdien af andre langfristede tilgodehavender er steget med 905 mio. kr., som hovedsageligt skyldes følgende ændringer:

- Stigning i værdien af tilbagekøbsrettigheder på 1.385 mio. kr., hovedsageligt på grund af ændring af diskonteringsrenten fra 4 pct. til 3 pct. på grund af ændringer i markedsvilkår.
- Deponeringsfrigivelser på 1.032 mio., kr. som er tilført kassen.
- Stigning i øvrige, mindre poster på sammenlagt 552 mio. kr.

Indskud i Landsbyggefonden skal, jf. budget- og regnskabssystemet, værdiansættes til ”-”, hvilket er en ændring af regnskabspraksis i forhold til 2008. Kommunen anser dog indskuddet som et reelt tilgodehavende og vil fortsat forfølge inddrivelsen af fordringen mod Landsbyggefonden i henhold til lovens bestemmelser.

NOTE 8 – KOMMUNENS LIKVIDITET PR. 31.12.2011

Likviditet pr. 31/12 i 1000 kr.	2010	2011
Kontante beholdninger	7.006	5.213
Indskud i pengeinstitutter m.v.	607.637	-1.051.464
Investerings- og placeringsforeninger	4.394.899	6.307.566
Realkreditobligationer	987.446	1.153.280
Kommunekreditobligation	918.601	736.783
Likviditet i alt	6.915.589	7.151.377

NOTE 9 – EGENKAPITAL

1.000 kr.	2011
Egenkapital primo 2011	21.673.275
+ Årets resultat i det udgiftsbaserede regnskab	1.038.573
+ Direkte posteringer på balancen med modpost på:	
Likvide aktiver	3.923
Tilgodehavender hos staten	-3.178
Kortfristede tilgodehavende i øvrigt	654.435
Langfristede tilgodehavender	895.530
Udlæg vedr. forsyningsvirksomhed mv.	-37.356
Passiver tilhørende fonds, legater m.v.	-8.512
Passiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre	2.462
Kortfristet gæld til staten	-589.125
Kortfristet gæld i øvrigt	22.648
Langfristet gæld	8.949
Materielle anlægsaktiver	1.092.449
Immaterielle anlægsaktiver	-665
Varebeholdninger	245
Fysiske anlæg til salg	14.405
Hensatte forpligtelser, herunder tjenestemandspensioner	818.571
Direkte postering på balance i alt	2.874.783
EGENKAPITAL ULTIMO 2011	25.586.631

Københavns Kommunes egenkapital er steget fra 21,7 mia. kr. primo 2011 til 25,6 mia. kr. ultimo 2011. Væsentlige forklaringer ud over kommunen resultat for 2011 på 1.039 mio. kr. er:

- En stigning i kortfristede tilgodehavender på 654 mio. kr., hovedsageligt sfa. tilbageførsel af nedskrivninger fra regnskab 2010 vedr. underholdsbidrag.
- En stigning i langfristede tilgodehavender på 895 mio. kr., i væsentlig omfang pga. revurdering af tilbagekøbsrettigheder.
- En stigning i kortfristet gæld til staten, væsentligt pga. en tilbageførsel af nedskrivninger vedr. regnskab 2010.
- En stor stigning i materielle anlægsaktiver, som konsekvens af kommunens store anlægsinvesteringer, på 1.092 mio. kr.
- Et fald i kommunens tjenestemandspensionsforpligtelse, som skyldes, at der udbetales væsentlig mere pension end der optjenes.

NOTE 10 – HENSATTE FORPLIGTELSER

Kommunens hensatte forpligtelser på 20.796 mio. kr. udgøres af:

- Hensættelser til fremtidige tjenestemandspensioner 20.457 mio. kr.
- Hensættelse til arbejdsskader 254 mio. kr.
- Øvrige hensættelser, herunder til fratrædelsesgodtgørelse 85 mio. kr.

NOTE 11 – LANGFRISTET GÆLD

Langfristet gæld pr. 31/12 i 1.000 kr.	2010	2011
Kommunekredit	4.035.930	2.542.607
Langfristet gæld vedr. ældreboliger	280.513	272.373
Selvejende institutioner med overenskomst	127.274	116.378
Realkredit	184.097	178.259
Anden gæld	18.909	16.368
Langfristet gæld	4.646.724	3.125.984

NOTE 12 – KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER OG GÆLDSFORPLIGTELSER TIL STATEN

Kommunens kortfristede tilgodehavender og kort gæld til staten er steget væsentligt i løbet af 2011, hvilket dog i væsentlig grad kan forklares ved, at en fejl på balancen på 624 mio. kr., som har ført til et fald på begge poster i 2010, er blevet tilbageført i 2011.

NOTE 13 – SPECIFIKATION AF ØVRIGE FINANSFORSKYDNINGER

	2010	2011
Forskydninger i hensættelser til åremålsansatte	9.586	-4.411
Forskydninger vedr. KS	1.734	0
Betalte leasingydelse	-3.476	-1.422
Beregnete leasingrenter	341	66
Lagerforskydninger	611	-557
Direkte posteringer på likvide aktiver (kursværdireguleringer)	12.409	3.923
Korrektion vedr. leasinggæld	0	1.135
Korrektion vedr. donationer	-52	-88
Tilbageførsel af øvrige beregnede omkostninger	86	0
Korrektion vedr. fælles formål	539	0
Øvrige forskydninger i gæld og tilgodehavender, jf. finansieringsoversigten	1.740.674	705.083
I alt	1.762.366	703.814

